

దైవశిక్షకు గురిచేసే ఘోరపాపాలు

రచన

అబుల్ ఇర్ఫాన్

ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, సహారాకాంప్లెక్స్
ప్లాట్ నెం. 106, పత్తర్ గట్టి, హైదరాబాద్-2,
ఫోన్ నెం. 66710795, 9441515414

వెల లేనిది.....Not For Sale.....విలువైనది

2

ఘోర పాపాలు

Name of the Title: Ghora Paapaalu
(Severe Sins - Telugu)

Compilation : **ABUL IRFAN**
Hyderabad-2

All rights reserved with: Islamic Resource Centre

First Edition: October, 2011

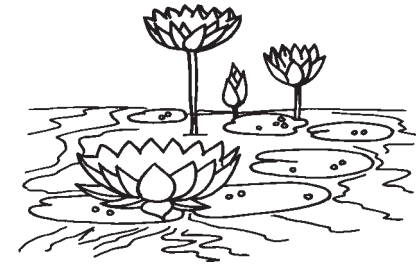
Copies: 1000

Published by: Islamic Resource Centre
Sahara Complex-106, Pathargatti,
Hyderabad-2, Ph: 9441515414

Type set by: Alifain, I.R.C. Graphics
Sahara Complex-106, Pathargatti,
Hyderabad-2, Ph: 040-66710795

Printed at: H.S. Offset Printers
714, Chandni Mahal, Daryaganj
New Delhi-2, Ph: 23244240

Price: **Not For Sale**

విషయసూచిక

నెం. విషయం	పేజీ
1. ప్రకృతి ధర్మం	5
2. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటారా?	7
3. నరకవాసుల అవస్థలు	8
4. మాటలకు, చేతలకు పొంతన ఏది?	9
5. షిర్క్ (దైవేతరశక్తుల ఆరాధన)	10
6. ఆరాధన అంటే ఆజ్ఞాపాలన	11
7. ఘోర పాపాలు	14
8. నమాజ్ చేయనివారు	15
9. జకాత్ చెల్లించనివారు	17
10. ఉపవాసం పాటించనివారు	19
11. హజ్ యాత్ర జరపనివారు	20
12. ఆత్మహత్య చేసుకున్నవారు	21
13. భూకబ్జా దారులు	22
14. దోపిడీ, దొంగతనాలు	23
15. అశ్లేలం, వ్యభిచారం	24
16. మద్యం, మత్తుపదార్థాలు	25
17. జూదం, మట్కా, లాటరీలు	26
18. కానుక రూపంలో లంచం	28
19. వడ్డీ వ్యవస్థ	30
20. అప్పు చేసి ముప్పు తెచ్చుకోకు	32
21. ధన వ్యామోహం	34

22. వ్యాపారంలో అబద్ధం, మోసం	35
23. సరకుల కత్తీ, నాణ్యతలు	36
24. బ్లాక్ మార్కెట్	37
25. తూనికలు, కొలతలు	38
26. దళారీ వ్యవస్థ	39
27. వ్యాపార భాగస్వామ్యం	41
28. పండ్లు, పంటల వ్యాపారం	42
29. వారసత్వపు ఆస్తి పంపకం	42
30. బంధు ప్రేమ	45
31. తల్లిదండ్రుల హక్కులు	47
32. సంతానం-తల్లిదండ్రుల బాధ్యతలు	49
33. వైవాహిక జీవితం	50
34. పొరుగువారి హక్కులు	51
35. సమైక్యతా సోదరభావాలు	51
36. ధర్మప్రచారం, సమాజసంస్కరణ	53
37. సదాచరణ లేని ఉపన్యాసకులు	56
38. అన్యాయాధికారి	56
39. నైతిక వ్యవస్థ	57
40. అబద్ధం	58
41. వాగ్దానం, ఒప్పందం, ప్రమాణం	59
42. దురభిమానం	59
43. చాడీలు, రంధ్రాన్వేషణ	60
44. నోరు మంచిది కాకపోతే?	60
45. పేరుప్రతిష్ఠల కోసం ప్రాకులాడేవారు	62

దైవశిక్షకు గురిచేసే ఘోరపాపాలు

ఇహలోకంలో సాఫల్యం చెందడానికి, మరణానంతరం పరలోకంలో మోక్షం పొందడానికి సర్వలోక స్పృహకర్తను, ఆయన తన అంతిమ ప్రవక్తగా, సందేశహరుడిగా నియమించిన మహనీయ ముహమ్మద్ (స)ని మనసా వాచా కర్మేణా విశ్వసించి, తదనుగుణంగా జీవితాంతం నడచు కోవడం తప్ప మానవులకు మరే మార్గం లేదు.

“ధర్మస్వీకరణలో ఎలాంటి బలాత్కారం లేదు. సత్యం అసత్యం నుండి స్పష్టంగా వేరు చేయబడింది. కనుక ఇకనుండి మిథ్యాదైవాలను నిరాకరించి అల్లాహ్ ను విశ్వసించినవాడు ఎన్నటికీ ఏమాత్రం చెక్కుచెదరని దృఢమైన ఆశ్రయం పొందినట్లే.” (ఖుర్ఆన్-2:256)

ఇహపర లోకాల సాఫల్యానికి హామీ నిచ్చే ఆ మార్గం పేరే “ఇస్లాం.” అదే సరైనమార్గం, సరళమార్గం, శాంతిమార్గం, శ్రేయస్కరమార్గం. ఇదే ప్రకృతిధర్మం, సహజధర్మం. ఇలాంటి మార్గం కాదని వేరేమార్గాలు అవలంబించడం వల్ల పరలోకంలో మోక్షం లభించకపోవడమే గాక శాశ్వతంగా నరకశిక్షలు అనుభవించవలసి వస్తుంది.

“భూమ్యాకాశాలలోని సమస్త చరాచరాలు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా దేవునికి లొంగి ఆయన ధర్మానికి కట్టుబడి ఉన్నాయి. చివరికి అందరూ ఆయన దగ్గరికే చేరుకోవలసి ఉంది. అలాంటప్పుడు మీరు దేవుడు పంపిన ధర్మం కాదని వేరే మరో ధర్మాన్ని కోరుతున్నారా?” (ఖుర్ఆన్-3:83)

ప్రకృతి ధర్మం-1

“కనుక (విశ్వాసులారా!) మీరు ఏకాగ్రచిత్తులై (దేవుడు చూపిన) ఈ ధర్మాన్నే అంటిపెట్టుకొని ఉండండి. దేవుడు మానవుల్ని ఏ ప్రకృతి(ధర్మం) ఆధారంగా పుట్టించాడో ఆ ప్రకృతి (ధర్మం)లోనే స్థిరంగా ఉండండి. ఆయన రూపొందించిన ప్రకృతికి మార్పులేదు. ఇదే సరైనమార్గం, (సహజ)ధర్మం. కాని చాలామంది (దీన్ని) ఎరుగరు. (మీరు) దేవుని (మార్గం)వైపుకే మరలి ఆయనకు భయపడుతుండండి. నమాజ్ స్థాపించండి. బహుదైవారాధకులతో

కలసిపోకండి. వారు తమ ధర్మాన్ని బీల్చుకొని విభిన్న వర్గాలుగా విడిపోయారు. ప్రతివర్గం తన దగ్గరున్న దానిలో (కల్పిత మతాచారాల్లో) నిమగ్నమై ఉంది.” (ఖుర్ఆన్-30:30-32)

మహాప్రవక్త మహితోక్తి: “మాతృగర్భం నుండి పుట్టే ప్రతిపిల్లవాడూ ప్రకృతిధర్మం ఆధారంగానే పుట్టున్నాడు. కాని తల్లిదండ్రులు ఆతర్వాత ఆ పిల్లవాణ్ణి క్రైస్తవునిగానో, యూదునిగానో, మజుసీగానో లేదా మరో రకం గానో మార్చివేస్తున్నారు. దీన్నీవిధంగా పోల్చవచ్చు- పశువుల కడుపుల్లో నుంచి పశువులు ఎలాంటి లోపంలేకుండా పుట్టాయి. ఏ జంతుపిల్ల కూడా తెగిన చెవులతో పుట్టదు. ఆతర్వాత బహుదైవారాధకులు తమ మూఢనమ్మకాలతో దాని చెవులు కోసివేస్తారు.” (బుఖారి)

“ముస్లింలైనా, యూదులైనా, క్రైస్తవులైనా, నక్షత్రారాధకులైనా, మరెవరైనా సరే దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి తదనుగుణంగా సత్కార్యాలు చేస్తుంటే, అలాంటి వారికి (ప్రళయదినాన) ఎలాంటి భయం గాని, దుఃఖంగాని ఉండదు.” (ఖుర్ఆన్-5:69)

దేవుడు ఒక్కడే అయినప్పుడు ఆయన చూపే జీవనధర్మం కూడా ఒక్కటే అయిఉండాలి. అంతేగాని కొందరికి ఒక ధర్మం, మరికొందరికి దానికి విరుద్ధంగా ఉండే విషయాలతో కూడిన మరొక ధర్మం నిర్దేశించడు. పరస్పర విరుద్ధ విషయాలతో కూడిన విభిన్న మార్గాలు నిర్దేశించడం అనే విషయం మానవ ఇంగితజ్ఞానానికి కూడా విరుద్ధమే.

దేవుడు మానవాళికి ప్రతి యుగంలోనూ నిర్ణయించిన రుజుమార్గం “ఇస్లాం” మాత్రమే. గత ప్రవక్తలు బోధించిన ధర్మం కూడా ఇస్లాంమే. దీన్నే సన్మార్గం, శాంతిమార్గం, దైవవిధేయతామార్గం అంటారు. రెండు బిందువుల్ని కలిపే సరళరేఖ ఒక్క రేఖ మాత్రమే అవుతుంది. అలాగే దాసుడు దైవాన్ని చేరుకోవడానికుండే అతి దగ్గరిదారి, రుజుమార్గం కూడా ఒక్కటే. మిగిలిన రేఖలన్నీ వక్రరేఖలు, మిగిలిన మార్గాలన్నీ అపమార్గాలు అవుతాయి. వాటిని అనుసరించేవారు పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతారు.

“ఒకవేళ మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన ఈ (ఖుర్ఆన్) గ్రంథం గురించి మీకేదైనా అనుమానముంటే ఇందులోని అధ్యాయం లాంటి ఓ అధ్యాయం రచించి తీసుకురండి. ఈ పని కోసం ఒక్క దేవుణ్ణి వదలి మీ మద్దతుదారులందర్నీ పిలుచుకోండి. మీరు సత్యవంతులైతే ఈ పని చేసి చూపండి. మీరీ పని చేయలేకపోతే...ఎంతమాత్రం చేయలేరు... మనుషులు, రాళ్ళు ఇంధనం కాగల నరకాగ్నికి భయపడండి. సత్యతిరస్కారుల కోసం అది సిద్ధపరచబడి ఉంది.” (ఖుర్ఆన్-23-24)

చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటారా?-2

“అవిశ్వాసులై పోయి, అవిశ్వాసస్థితిలోనే అంతిమశ్వాస విడిచేవారిని దేవుడు, దైవదూతలు, యావత్ మానవులు శపిస్తారు. వారు ఎల్లప్పుడూ శాపగ్రస్తులుగానే ఉంటారు. అలాంటివారికి నరక యాతనలు తగ్గించడం గాని, మరొక అవకాశం ఇవ్వడంగాని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ జరగదు.” (ఖుర్ఆన్-2:161,162)

“అవిశ్వాసవైఖరి అవలంబించి, అవిశ్వాసస్థితిలోనే ఊపిరి వదిలేవారు నరకశిక్ష నుండి కాపాడుకోవడానికి భూమండలమంత బంగారం ఇచ్చినా స్వీకరించడం జరగదు. వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. ఇక వారిని ఎవరూ ఆదుకోలేరు.” (ఖుర్ఆన్-3:91)

సత్యం దగ్గరికి వచ్చినా దాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరించినవారు ప్రళయదినాన తీవ్రంగా పశ్చాత్తాపపడతారు. మనిషి ఏవిధంగా శరీర పోషణకు ఏది మంచి పదార్థమో పరికించి స్వీకరిస్తాడో, అదేవిధంగా ఆత్మ వికాసం కోసం కూడా ఏది సత్యమో, ఏది నిజధర్మమో పరిశీలించి స్వీకరించవలసి ఉంటుంది. మంచి ఏదో, చెడు ఏదో, సత్యమేదో, అసత్యమేదో మనిషికి అతని అంతరాత్మే చెబుతుంది. అతను తన అంతరాత్మ ప్రబోధన వినకుండా దాన్ని నొక్కిపెట్టి అపమార్గంలోనే పడివుంటే, మరణానంతరం పరలోకంలో కుమిలికుమిలి ఏడ్వవలసివస్తుంది. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకోవడం బుద్ధిమంతుల లక్షణం కాదు.

“అసలు వాగ్దానం నెరవేరే సమయం త్వరలోనే ఆసన్నమవుతుంది. అప్పుడు హఠాత్తుగా సత్యతిరస్కారులకు నిలువుగుడ్డు పడతాయి. వారు (తమను తాము నిందించుకుంటూ) ‘అయ్యయ్యో! మా పాడుగాను, మేమెంత ఏమరుపాటులో పడివున్నాం!! (కాదు) మేమసలు పాపాత్ములం’ అనంటారు.” (ఖుర్ఆన్-21:97)

నరకవాసుల అవస్థలు-3

“దుష్కార్యాలుచేసేవారికి వారి దుష్కార్యాలకు తగినట్లే దుష్ఫలం ఉంది. వారిని అవమానం, అప్రతిష్ఠలు చుట్టుముడ్తాయి. దేవుని పట్టు నుండి వారిని కాపాడే నాధుడే ఉండడు. వారి ముఖాలు (నిరాశా నిస్పృహలతో) కారు చీకటిలా నల్లగా మాడిపోయి ఉంటాయి. వారే నరకానికిపోయేవారు. నరకంలోనే ఎల్లకాలం పడిఉంటారు.” (ఖుర్ఆన్-10:27)

“నరకాగ్ని వారి ముఖచర్మాన్ని మాడ్చివేస్తుంది. దాంతో వారి పళ్ళు, దవడలు బయటికి వస్తాయి.” (ఖుర్ఆన్-23:104)

హదీసుల్లో కూడా నరకవాసుల వికృత రూపాలను గురించి ప్రస్తావన ఉంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విషయాన్ని గురించి ఇలా తెలియజేశారు:

“నరకవాసి నిప్పులో కాలడంవల్ల అతని పైపెదవి కురుచైపోయి తలలో అర్ధభాగం దాకా పోతుంది. క్రిందిపెదవి బొడ్డుదాకా జారి వ్రేలాడుతూ ఉంటుంది.” (తిర్మిజి)

అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ (రజి) కథనం: “నరకవాసుల్లో ఎవరినైనా ఒకడ్చి భూలోకానికి పంపిస్తే ఎంతో వికృతమైన అతని భయంకర స్వరూపం, అతని శరీరం నుండి వెలువడే దుర్వాసనల కారణంగా భూలోకవాసులు తప్పకుండా చచ్చిపోతారు.” ఆయన ఈమాట చెప్పి ఎంతగానో దుఃఖించారు. (తర్గిబ్)

రక్తకన్నీరు- హజ్రత్ అనస్ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఓసారి అనుచరులతో ఇలా అన్నారు: “సోదరులారా! (నరకయాతనలను తలచుకొని) ఏడ్వండి. ఏడ్వడం చాతకాకపోతే కనీసం ఏడ్పుముఖమైనా పెట్టుకోండి.

నరకంలో నరకవాసి అతి ఘోరంగా ఏడుస్తాడు. అతని కళ్ళ నుంచి నీటిధారలు వరదలై పారుతాయి. అలా ఏడుస్తూ నీటిధారలు ఆగిపోయి రక్తకన్నీరు పారుతుంది. (రక్తకన్నీరు కూడా వరదలై పారుతుంది.) దాంతో అతని కళ్ళు పచ్చిపుండ్లయి పోతాయి. నరకవాసి కళ్ళనుంచి పారే ఈ నీటి, రక్తపు కాలువల్లో గనక పడవలు వదిలితే అవి నిక్షేపంగా నడుస్తాయి.” (షరాసున్న)

మాటలకు, చేతలకు పొంతన ఏదీ? -4

ఇస్లాం ధర్మం విశ్వసించగానే మనిషి ముస్లిం అయిపోతాడు. అయితే కేవలం ఇస్లాంను విశ్వసించినంత మాత్రాన అతను నేరుగా స్వర్గానికి పోలేడు. జీవిత సమస్త రంగాల్లో ఇస్లాం బోధించే విషయాల ప్రకారం జీవితాంతం నడచుకోవలసి ఉంటుంది. విశ్వాసానికి, ఆచరణకు; మాటలకు, చేతలకు మధ్య వైరుధ్యాన్ని ఇస్లాం ఏమాత్రం సహించదు.

ధర్మానికి ఆధారం విశ్వాసం అయితే, విశ్వాసానికి దర్పణం ఆచరణ అవుతుంది. ఆచరణ ద్వారానే విశ్వాసం బహిర్గతమవుతుంది. దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్త (స)ను విశ్వసించామని చెప్పుకునే ముస్లింలు దేవుని ఆజ్ఞలను, ఆయన ప్రవక్త ప్రవచనాలను పాటిస్తున్నప్పుడే వారి విశ్వాసానికి గుర్తింపు లభిస్తుంది.

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “దేవుడు విశ్వాసంలేని సదాచరణను, సదాచరణలేని విశ్వాసాన్ని (ఎన్నటికీ) స్వీకరించడు.” (ఇస్లామీ నజర్య-ప్రాఫెసర్ ఖుర్షీద్ అహ్మద్)

చెట్టు మొలకెత్తి పెరగడానికి విత్తనం ఎంత ముఖ్యమో ఆచరణకు విశ్వాసం కూడా అంతే ముఖ్యం. విద్యుచ్ఛక్తి గురించి తెలియని బాలుడు ఇనుపకడ్డితో హైటెన్షన్ వైర్ల మీద పడిన గాలిపటం తీసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తే కరెంట్ షాక్ కొట్టుంది. నిప్పుసంగతి తెలియని పసిపిల్లవాడు వెలుగుతున్న కొవ్వొత్తి పట్టుకుంటే చెయ్యి కాలుతుంది. కాని కరెంటుకు షాక్ కొట్టే గుణం, నిప్పుకు కాల్చేగుణం ఉన్నాయని పెద్దవాళ్ళు నమ్ముతారు. అంచేత వారు పసిపిల్లలా, పిచ్చివాళ్ళలా, మూర్ఖుల్లా ప్రవర్తించి ప్రమాదం కొనితెచ్చుకోరు.

అదేవిధంగా దేవుడు, దివ్యావిష్కృతి, మరణానంతర జీవితం గురించిన విషయాల్ని కూడా మంచీ-చెడూ, విజ్ఞతా-వివేచనలు కలిగిన మానవుడు విశ్వసించి తదనుగుణంగా నడచుకుంటే, అతను ఇటు ఇహ లోకంలోనూ సుఖవంతమైన జీవితం గడుపుతాడు, అటు పరలోకంలోనూ శాశ్వత సౌఖ్యాలు అనుభవించగలడు.

విశ్వాసాలే ఆచరణలకు ఆధారాలు. ఆచరణలేని విశ్వాసం నిరర్థకం. దేవుని ఆజ్ఞల్ని, ఆయన ప్రవక్త (స) బోధనలను ఆచరించకుండా వారుభ యుల్ని విశ్వాసించానని చెప్పుకోవడం ‘తోటలో ఒక్క చెట్టు కూడా మొలకెత్తకపోయినా యజమాని ఇచ్చిన విత్తనాలన్నీ నాటానని వాదించడం లాంటిదే. ఇస్లాం స్వీకరించిన మనిషి ఇస్లాంకు అనుగుణమైన జీవితం గడపడం వల్లనే పరలోకంలో మోక్షం పొందగలుగుతాడు.

షిర్క్ (దైవేతరశక్తుల ఆరాధన)-5

మానవుడు బలహీనుడిగా పుట్టించబడ్డాడు. అతని వల్ల పాపాలు జరగడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం కాదు. ఇస్లాంను మనస్ఫూర్తిగా విశ్వసించిన మనిషి వల్ల కూడా పాపాలు జరిగిపోతాయి. దేవుడు ఎంతో దయామయుడు. ఆయన గొప్ప క్షమాగుణం కలవాడు. పాపం చేసిన విశ్వాసి తన జీవితకాలంలోనే దేవుని సన్నిధిలో తన పాపాలకు క్షమాపణ చెప్పుకొని, తిరిగి వాటి జోలికి పోకుండా సాత్విక జీవితం గడిపితే ఆయన తప్పకుండా క్షమిస్తాడు.

అయితే మనిషి తన ఐహికజీవితంలో క్షమాపణ చెప్పుకోకుండా వదిలేసిన ఒక పాపాన్ని మాత్రం దేవుడు ఎలాంటి పరిస్థితిలో కూడా క్షమించడు. ఆ పాపాన్నే ‘షిర్క్’ అంటారు. షిర్క్, చాలా విస్తృతభావంతో కూడిన పదం. దైవేతరుల్ని పూజించడం మాత్రమే షిర్క్ కాదు. మనిషి జీవిత సమస్తరంగాల్లో దేవుడు స్పష్టంగా జారీచేసిన ఆజ్ఞల్ని త్రోసిపుచ్చి మనోవాంఛలకు దాసుడై తనకిష్టమైన పని చేయడాన్ని, లేక దైవేతరుల ఆజ్ఞల్ని పాటించడాన్ని షిర్క్ అంటారు.

అన్నిటికంటే ఘోరమైన పాపకార్యం ఏదైనా ఉందంటే అది దేవునికి సాటికల్పించడమే. దీన్నే 'షిర్క్' (బహుదైవారాధన) అంటారు. ఏకేశ్వరుని దైవత్వాన్ని దైవేతర శక్తులకు ఆపాదించడం, అందులో దైవే తరులకు భాగం కల్పించడం, ఆ దేవునికున్న గుణగణాలు, శక్తిసామర్థ్యాలన్నీ లేదా వాటిలో కొన్ని దైవేతరశక్తులక్కూడా ఉన్నాయని నమ్మడం, తదనుగుణంగా నడచుకోవడం మొదలైనవన్నీ షిర్క్ కిందికే వస్తాయి.

అంతేకాదు, ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో విధిగా చేయబడిన ఏ ఆజ్ఞకు వ్యతిరేకంగా నడచుకున్నా అది కూడా షిర్క్ కిందికే వస్తుంది. ఒక ముస్లిం దైవాజ్ఞకు వ్యతిరేకంగా నడచుకున్నాడంటే అతను ఏదో ఒక మిథ్యాదైవం ఇచ్చిన ఆజ్ఞను పాటించాడని అర్థం. మిథ్యాదైవాల ఆజ్ఞల్ని పాటించడం మిథ్యాదైవాల ఆరాధన (షిర్క్) కిందికే వస్తుంది.

“దేవుడు తనకు సాటి కల్పించడాన్ని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ క్షమించడు. అది తప్ప ఇతర పాపాలను ఆయన తలచుకుంటే క్షమిస్తాడు. దేవునికి (ఆయన దైవత్వంలో, గుణగణాల్లో, శక్తిసామర్థ్యాల్లో) సాటి కల్పించడమంటే ఘోరమైన పాపం మూట కట్టుకున్నట్లే.” (ఖుర్ఆన్-4:48)

(షిర్క్ గురించి వివరంగా తెలుసుకో దలచినవారు “ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, హైదరాబాద్” నుండి వెలువడిన “ఏక దైవారాధన” అనే పుస్తకం చదవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.)

ఆరాధన అంటే ఆజ్ఞాపాలన-6

“నేను మానవుల్ని, జిన్నుల్ని (అంటే భూతాలను) నన్ను ఆరాధించడానికి తప్ప మరే లక్ష్యంతో పుట్టించలేదు.” (ఖుర్ఆన్-51:56)

యావత్ సృష్టిలో మహోత్సృష్టుడైన మానవుని ప్రయోజనార్థమే సృష్టికర్త మొత్తం విశ్వాన్ని సృష్టించాడు. ఆ తర్వాత మానవుణ్ణి తన ఆరాధన కోసమే సృష్టించానని పై సూక్తిలో తెలియజేస్తున్నాడు. ఈ సూక్తిలో రెండర్థాలు ఇమిడివున్నాయి. ఒకటి, దేవుణ్ణి తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించ కూడదు.

రెండు, దైవారాధన తప్ప మరేపనీ చేయకూడదు. మొదటి విషయం అందరికీ అర్థమవుతోంది. కాని రెండో విషయం నేడు అనేక మంది ముస్లింలకు సైతం అర్థంకావడంలేదు. కారణం వారి మష్టిష్కాలలో “ఆరాధన” పదానికి పరిమిత భావం ఉండిపోవడమే.

ఇస్లాంలో ఆరాధన అనే పదానికి చాలా విస్తృతమైన భావం ఉంది. నమాజ్, ఉపవాసం, కాబాయాత్ర, దైవధ్యానం లాంటి పూజాపురస్కారాలే కాదు; ఉపాధి సముపార్జన, కుటుంబజీవనం, తోటి మానవులతో సంబంధాలు, వ్యాపారం, ఆర్థికలావాదేవీలు, దేశపాలనా వ్యవహారాలు, యుద్ధం, స్నేహబంధుబంధులు, అంతర్జాతీయ సంబంధాలు సైతం ఆరాధన క్రిందికే వస్తాయి. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే మానవ జీవితంలోని సకల రంగాలకు చెందిన సమస్త వ్యవహారాలు దైవారాధనల క్రిందికే వస్తాయి. కాకపోతే ఇవన్నీ దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త (సల్లం) అందజేసిన ఆదేశాల ప్రకారం పాటించినప్పుడే దైవారాధనలుగా పరిగణించబడతాయి.

ఆరాధనలోని ఈ విస్తృత భావం తెలుసుకుంటే మనిషి జీవితంలోని సమస్త వ్యవహారాల్లో ఎలాంటి అపమార్గం పట్టకుండా స్పృష్టికర్తను మాత్రమే ఆరాధించగలడు. అంటే మనిషి ఖుర్ఆన్, హదీసుల పరిధుల్లో మాత్రమే తన జీవిత వ్యవహారాలు సాగించాలన్నమాట. ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తున్నామని చెప్పుకునేవారు ఎన్ని నమాజులు చేస్తున్నా, ఎన్ని ఉపవాసాలు పాటిస్తున్నా, ఎంత ధ్యానం చేస్తున్నా- దైనందిన వ్యవహారాల్లో దైవేతర శక్తులకో లేక మనోవాంఛలకో దాస్యం చేస్తుంటే మాత్రం ఆ మేరకు వారు దైవారాధన పరిధిని అతిక్రమిస్తున్నట్లే. అంటే ఆయా వ్యవహారాల్లో వారు దేవునికి సాటి కల్పిస్తున్నారన్నమాట. ఈ వైఖరి దైవాగ్రహానికి గొనిపోతుంది.

మంచి, చెడులకు సంబంధించిన స్పృహ మానవుని నైజంలోనే ఉంది. మంచికి ప్రతిరూపం దేవుడు. చెడుకు ప్రతిరూపం షైతాన్. దేవుడు ప్రసాదించిన స్వేచ్ఛను మానవుడు దుర్వినియోగం చేయకుండా జీవితాంతం ఆయన చూపిన రుజుమార్గం అనుసరిస్తే అతను పరలోకంలో మోక్షా

నికి అర్హుడవుతాడు. అలాకాకుండా అతను విశ్వంఖులస్వేచ్ఛతో మనో వాంఛలకు బానిసై, చెడుకు ప్రతిరూపమైన పైతాన్ ఆడించినట్లు ఆడుతూ, సృష్టితాలను పూజిస్తూ అవినీతి, అధర్మకార్యకలాపాలలో మునిగిపోతే మాత్రం పరలోకంలో దైవాగ్రహానికి గురై నరకకూపంలో పడిపోతాడు.

“ఆదం సంతానమా! పైతాన్‌ని ఆరాధించవద్దని, వాడు మీకు బహిరంగ శత్రువని నేను మిమ్మల్ని హెచ్చరించలేదా? నన్నే ఆరాధించాలని, అదే రుజుమార్గమని ఉపదేశించ లేదా? అయినా వాడు మీలో అత్యధిక మందిని దారితప్పించాడు. మీకా (మాత్రం) జ్ఞానం లేదా?” (ఖుర్ఆన్-36:60-62)

ఈ సూక్తిలో ‘ఆరాధన’ అనే పదాన్ని విధేయతా భావంలో ప్రయోగించబడింది. సాధరణంగా పైతాన్‌ని ఎవరూ పూజించరు. అతని ఆజ్ఞలను మాత్రం శిరసావహిస్తారు. మానవులకు దేవుడు తన ప్రవక్తల ద్వారా ఆజ్ఞలు జారీచేశాడు. కాని అనేకమంది మానవులు పైతాన్ ప్రేరణతో దేవుని ఆజ్ఞలు త్రోసివచ్చి, ఇతరుల ఆజ్ఞలు పాటిస్తారు. ఉదాహరణకు, వడ్డీ వ్యసస్థను అంతముందించాలని దేవుడు ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. పైతాన్ దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారంచేస్తూ, వడ్డీ వల్ల బోలెడు లాభాలున్నాయని; అసలీ వడ్డీ వలనే పేదవాడి నడ్డి విరగొట్టయినా సరే నువ్వు మేడలు కట్ట గలవు, స్వర్గభోగాలు అనుభవించగలవు అని ధనికుణ్ణి ఉసిగొల్పుతాడు; వడ్డీయే దేశప్రగతికి రాచబాట నిర్మిస్తుందని పాలకులను ప్రేరేపిస్తాడు.

ఇలా మానవుడు పైతాన్‌కు భక్తుడైపోతాడు. ఒక ఉద్యోగి తన పై అధికారిని ప్రసన్నంచేసుకొని ప్రయోజనాలు పొందడానికి అతను చెప్పిన పనల్లా, చివరికి అతని సొంతపనులు కూడా చేస్తాడనుకుందాం. అప్పుడు మనం “అతనా... అతను మేనేజర్‌గారి భక్తుడండీ!” అంటాం. అలాగే ఈ సూక్తిలో కూడా దేవుడు, పైతాన్‌పట్ల విధేయతాభావాన్ని పైతాన్ ఆరాధన తో పోల్చాడు. అంటే దేవుని ఆజ్ఞలకు, ఆయనప్రవక్త హితవులకు వ్యతిరేకంగా దైవేతరులు చెప్పే మాటలు పాటిస్తే, అది పైతాన్ ఆరాధన క్రిందికి వస్తుందన్న మాట.

ఘోర పాపాలు-7

హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: ఒకతను ఘోరపాపాలను గురించి అడిగితే దైవప్రవక్త (స) ఇలా చెప్పారు- “1-దేవునికి సాటి కల్పించడం, 2-తల్లిదండ్రుల మాట వినకపోవడం, 3-నరహత్యకు పాల్పడటం, 4-అబద్ధపు సాక్ష్యం చెప్పడం ఘోరమైన పాపాలు.” (బుఖారి)

అబ్దుల్లా బిన్ మస్వూద్ (రజి) కథనం: నేను దైవప్రవక్త (స)ను “అన్నిటి కంటే ఘోరమైన పాపం ఏద”ని అడిగాను. దానికి ఆయన “నిన్ను సృష్టించినవాడు దేవుడు అయినప్పటికీ అలాంటి దేవునికి దైవేతర శక్తుల్ని సాటి కల్పించడం అన్నిటికంటే ఘోరమైన పాపం” అన్నారు. నేను “ఆ తర్వాత ఘోరపాపం ఏద”ని అడిగాను. “ఆహారంలో నీతో పాలుపంచు కుంటారన్న ఉద్దేశంతో నీవు నీ సంతానాన్ని చంపడం” అని చెప్పారాయన. “ఆ తర్వాత ఘోరపాపం ఏద”ని మళ్ళీ అడిగాను నేను. “నీవు నీ పొరుగింటి వాని భార్యతో వ్యభిచరించడం” అన్నారు ఆయన. (బుఖారి)

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) తమ అనుచరుల్ని “మిమ్మల్ని సర్వనాశనంచేసే పనులకు దూరంగాఉండండ”ని హెచ్చరించారు. దానికి అనుచరులు “ఆ పనులేమిటి దైవప్రవక్తా!” అనడిగారు. ఆయన ఇలా సెలవిచ్చారు: “(1) దేవునికి సాటికల్పించడం (షిర్క్), (2) చేతబడి చేయడం, (3) ధర్మయుక్తంగా తప్ప దేవుడు హత మార్చకూడదని నిషేధించిన ప్రాణిని హతమార్చడం, (4) వడ్డీ సొమ్ము తినడం, (5) అనాథసొమ్ము హరించివేయడం (6) ధర్మయుద్ధంలో వెన్నుజూపి పారిపోవడం, (7) ఏ పాపం ఎరగని అమాయక ముస్లిం మహిళపై అపనింద వేయడం.” (బుఖారి, ముస్లిం)

అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబూబకర్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) మమ్మల్ని ఉద్దేశించి “నేను మీకు అన్నిటికంటే ఘోరమైన పాపాలను గురించి తెలుపనా?” అని అడిగారు. ఈమాట ఆయన మూడుసార్లు అన్నారు. దానికి మేము “తప్పక తెలపండి దైవప్రవక్తా!” అన్నాం. అప్పుడా

యన “దేవునికి ఇతరుల్ని సాటికల్పించడం, తల్లిదండ్రుల మాట వినక పోవడం” అని చెప్పారు. తర్వాత ఆయన (గోడకు) అనుకొని కూర్చున్న వారల్లా ఒక్కసారిగా లేచి నిటారుగా కూర్చొని “జాగ్రత్త! అబద్ధమాడటం (అన్నిటికంటే ఘోరపాపం)” అన్నారు. ఇలా మాటిమాటికి చెబుతూ పోయారు. చివరికి మేము మనసులో “అయ్యో! ఈయానీ మాటలు ఇక చాలిస్తే బాగుండు” అనుకున్నాం. (బుఖారి, ముస్లిం)

“మిమ్మల్ని వారిస్తున్న ఘోర పాపాలను మీరు మానుకుంటే మేము మీ చిన్నచిన్న పాపాల్ని మీ కర్మలచిట్టా నుండి తొలగిస్తాం. పైగా మిమ్మల్ని ప్రతిష్ఠాకరమైన (స్వర్ణ) ధామంలో ప్రవేశింపజేస్తాము.” (ఖుర్ఆన్-4:31)

ఈ సూక్తిలో పెద్దపాపాలను మానుకుంటే చిన్నపాపాలను మీ కర్మల చిట్టా నుండి తొలగిస్తాం అంటే, మీరు యధేచ్ఛంగా చిన్నపాపాలు ఎన్ని చేసినా మిమ్మల్ని పట్టుకోమని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. పెద్ద పాపాలు మానుకోవడానికి ఇది ప్రజలకు ప్రేరణనిచ్చే హితబోధ మాత్రమే. చిన్న పాపాలను గురించి ఈక్రింది హదీస్ చూడండి:

ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) ఓరోజు రెండు సమాధుల మధ్య నడుస్తూ “ఈ సమాధుల్లో ఉన్నవారు శిక్ష అనుభవిస్తున్నారు. ఈ శిక్షకు పెద్ద కారణం ఏదీ లేదు. వారిద్దరిలో ఒకడు మూత్రం వంటిపై పడకుండా జాగ్రత్త వహించేవాడు కాదు. రెండోవాడు చాడీలు చెబుతూ తిరుగుతుండేవాడు, అంతే” అన్నారు. (బుఖారి)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “పవిత్రురాలైన స్త్రీపై అపనింద వేయడం అంటే వందేళ్ళ సత్యకర్మలను చేజేతులా నాశనం చేసుకోవడమే.” (తబ్రాని)

నమాజ్ చేయనివారు-8

ఇస్లాంలో ఆరాధనలు రెండు రకాలు. 1-దైవహక్కులు, 2-దాసుల హక్కులు. దైవహక్కుల్లో మొట్టమొదటిది, అతిముఖ్యమైనది ‘నమాజ్.’ అలాగే దాసులహక్కుల్లో మొట్టమొదటిది, అతిముఖ్యమైనది ‘జకాత్.’ ఈ రెండిటిని నిర్లక్ష్యంచేసే ముస్లిం పరలోకంలో ఘోరమైన శిక్షకు గురవుతాడు.

ఖుర్ఆన్ లో 32 చోట్ల నమాజ్, జకాత్ ల ప్రస్తావన వచ్చింది. ఇలా ఖుర్ఆన్ నమాజ్, జకాత్ లను గురించి అత్యధికంగా ప్రస్తావించి, ఇవే మొత్తం ధర్మానికి ముఖ్య ప్రాతిపదికలన్న భావాన్ని స్ఫురింపజేస్తుంది.

ఖుర్ఆన్ లో మరోచోట విశ్వప్రభువు ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు: “నిస్సందేహంగా నేనే దేవుణ్ణి. నేను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. కాబట్టి (మానవుడా!) నీవు నన్నే ఆరాధించు. నా జ్ఞాపకార్థం నమాజ్ ని స్థాపించు.” (20:14)

“విశ్వాసికి, అవిశ్వాసికి మధ్య వారిద్దరినీ వేరుచేసే హద్దు నమాజే” అని దైవప్రవక్త సెలవిచ్చారు. (ముస్లిం) నరకానికి దారితీసే అనేక పాపాలలో ముఖ్యమైన పాపం నమాజ్ విధిని నెరవేర్చకపోవడమే.

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ పర్యటన సందర్భంగా ఒకచోట కొందరు మనుషుల తలలు పగలగొట్టడం చూశారు. జబ్రీల్ (అలై) వాళ్ళను గురించి తెలుపుతూ “వీరు నమాజు చేయడానికి బద్ధకించేవారు” అని చెప్పారు.

మరణించేవారి పలుకుల్లో బ్రతికున్నవారికి ఎంతైనా గుణపాఠం ఉంటుంది. మా ఊళ్ళో ఒకతను ఉండేవాడు. శుక్రవారం కూడా నమాజుకు వెళ్లేవాడు కాదు. పైగా అతనిలో కొన్ని దుర్వ్యసనాలు కూడా ఉండేవి. అతను చనిపోయే సమయంలో హఠాత్తుగా “అమ్మబాబోయ్! ఎవరో గండ్రగొడ్డళ్ళు తీసుకొస్తున్నారు” అంటూ గావుకేక పెట్టాడు. ఆ గావుకేక విని అతని చుట్టూ కూర్చున్న అతని బంధువులు హడలి పోయారు. ఆ తరువాత కొన్ని సెకండ్లలోనే అతను ఊపిరి విడిచాడు.

“వారు (నరకంలోని) పాపాత్ముల్ని చూసి ‘మిమ్మల్ని ఏ విషయం నరకంలో పడవేసింది?’ అని అడుగుతారు. దానికి పాపాత్ములు ఇలా సమాధానమిస్తారు: ‘మేము నమాజు చేసేవారిలో చేరలేదు. పేదలకు అన్న దానం చేసేవారం కాము. సత్యతిరస్కారులతో కలిసి మేమూ (సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తుండే వాళ్ళము. తీర్పుదినాన్ని అసత్య విషయమని ఖండిస్తూ ఉండేవాళ్ళము. ఈ స్థితిలోనే చివరికి అనివార్య విషయం (మృత్యువు) మా ముందుకు వచ్చింది.’” (ఖుర్ఆన్-74:40-47)

“నమాజ్ చేయనివాడికి నమాజ్ (ప్రళయదినాన) వెలుగు నివ్వడం గాని, ప్రమాణంగా నిలవడంగాని, మోక్షప్రదాయని కావడంగాని జరగదు” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). (అహ్మద్, దారిమి)

జకాత్ చెల్లించనివారు-9

జకాత్ చెల్లించనివారు అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధకులని గుర్తించ బడటానికి వారు జకాత్ చెల్లించకపోవడమే నిదర్శనమని ఖుర్ఆన్ ద్వారా తెలుస్తోంది. అందుకే జకాత్ నిరాకరించిన ముస్లింలపై ఖలీఫా అబూబకర్ (రజి) యుద్ధం చేయడానికి సైతం సిద్ధమయ్యారు.

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ (గగనపర్యటన) సందర్భంగా పరలోకంలో ఒకచోట కొందరు చింపిరిబట్టలు తొడుక్కొని పశువుల్లా గడ్డి మేస్తుండటం చూశారు. వారు జకాత్, ఇతర దానధర్మాలు చేయనివారని దైవదూత జబ్రీల్ (అలై) తెలిపారు.

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : “వెండి బంగారాలు కలిగివున్నవాడు వాటి హక్కు నెరవేర్చకపోతే ప్రళయదినాన ఆ వెండిబంగారాలను అగ్నిలో కాల్చి పలకలుగా చేసి మండుతున్న ఆ పలకలతో అతని వీపుపై, పక్కలపై, నుదుటిపై వాతలుపెట్టడం జరుగుతుంది. పలకలు చల్లారినప్పుడల్లా వాటిని మళ్ళీ కాల్చి అతని శరీరం మీద వాతలుపెడ్తారు. ఇలా ఏభైవేల సంవత్సరాల సుదీర్ఘదినాన యావత్మానవాళి తీర్పు ముగిసేదాకా మాటి మాటికి వాతలుపెట్టడం జరుగుతుంది. చివరికి అతను (తన విశ్వాసం, కర్మలను బట్టి) స్వర్గానికి లేక నరకానికి పంపబడతాడు..... (ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: “ఎవరికైతే దేవుడు ఐశ్వర్యం ప్రసాదించాడో అతను జకాత్ చెల్లించకపోతే ప్రళయదినాన ఆ ధనం ఓపెద్ద కొండచిలువగా మారుతుంది. దాని నెత్తి మీద రెండు చుక్కలుంటాయి. ఆ పామును కంఠపాశంగా చేసి అతని మెడలో వేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడా పాము నోటితో అతని దొడలు పట్టుకొని ‘నేను నీ ధనాన్ని, నీ నిధిని’ అంటుంది.” ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (స) ఈసూక్తి పఠించారు:

“దేవుడు తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన సంపద విషయంలో పిసినారితనం వహించేవారు ఆ పిసినారితనం తమకు మేలు చేకూరుస్తుందని భావించకూడదు. అది వారికి హాని కలిగిస్తుంది. వారు ఏ ధనం విషయంలో పిసినారితనం వహిస్తున్నారో అది రేపు ప్రళయదినాన వారి మెడకు గుదిబండగా మారుతుంది.” (ఖుర్ఆన్-3:180)

పాజ్రత్ అబూజర్ గిప్పారి (రజి) ఈ విధంగా తెలియజేస్తున్నారు: నేనొకసారి దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికి వెళ్ళాను. ఆ సమయంలో ఆయన కాబా (గోడ)నీడలో కూర్చొని “కాబా ప్రభువు సాక్షి! అందరికంటే వాళ్ళే ఎక్కువగా నష్టపోయేవాళ్ళు. కాబా ప్రభువు సాక్షి!! అందరికంటే వాళ్ళే ఎక్కువగా నష్టపోయేవాళ్ళు” అని (రెండుసార్లు) అన్నారు. నేను (ఆశ్చర్యపోతూ) “ఏమిటీ, నా పరిస్థితి ఏమిటీ? నాలో అలాంటిదేదయినా కన్పిస్తుందా?” అని అడిగాను. ఆ తరువాత నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి కూర్చున్నాను. ఆయన తిరిగి అవే మాటలు ఉద్ఘాటించారు. నేను తీవ్రంగా చింతిస్తూ ఉండబట్టలేక “దైవప్రవక్తా! నా తల్లిదండ్రులు మీ కోసం అర్పితమవుగాక, ఎవరు వాళ్ళు (దైవప్రవక్తా)?” అని అడిగాను మళ్ళీ. అప్పుడాయన ఇలా సమాధానమిచ్చారు:

“వారు అత్యధిక సరిసంపదలు కలవాళ్ళు. అయితే ఈవిధంగా, ఆవిధంగా (అంటే ముందూ, వెనుకూ, కుడి, ఎడమల వైపు) దైవమార్గంలో ఖర్చు పెట్టేవాళ్ళు మాత్రం కాదు. ఒంటెలు, ఆవులు లేదా మేకలు కలిగి వున్నవాడు వాటి హక్కు (జకాత్) గనక నెరవేర్చకపోతే ప్రళయదినాన ఆ పశువులు బాగా పెరిగి బలిసిపోయేలా చేసి తీసుకురాబడతాయి. ఆ తరువాత అవి ఒకదాని తరువాత మరొకటి వరుసగా ఆ వ్యక్తిని కొమ్ములతో పొడిచి, కాళ్ళతో తొక్కివేస్తాయి. చివరి పశువు కూడా పొడిచి, తొక్కివేసిన తరువాత తిరిగి మొదటి పశువు వచ్చేస్తుంది. ఈవిధంగా ఈ యాతన యావత్తు మానవుల్ని గురించి తీర్పు ముగిసే దాకా కొన సాగుతుంది.” (బుఖారి, ముస్లిం)

ఉపవాసం పాటించనివారు-10

“విశ్వాసులారా! గతప్రవక్తల అనుయాయులకు ఏవిధంగా ఉపవాసాలు విధించబడ్డాయో అదేవిధంగా (ఇప్పుడు) మీరు కూడా ఉపవాసాలు పాటించాలని నిర్ణయించాము. దీనివల్ల మీలో భయభక్తులు జనించే అవకాశముంది.” (ఖుర్ఆన్-2:183)

“(ఉపవాసం పాటిస్తున్నప్పటికీ) అసత్యం పలకడాన్ని, అసత్యాన్ని ఆచరించడాన్ని మానివేయని వ్యక్తి ఆకలి దప్పులతో పడుండటం పట్ల దేవునికి ఏమాత్రం ఆసక్తిలేదు” అన్నారు దైవప్రవక్త (స) ఒక సందర్భంలో.” (బుఖారి)

“ఉపవాసం పాటిస్తున్న ఇద్దరు వ్యక్తులు (ఆ రోజు) జుహర్, అన్ నమాజులు చేశారు. వారి నమాజులు ముగిసిన తరువాత దైవప్రవక్త (స) వారిని ఉద్దేశించి, “మీరిద్దరు మళ్ళీ ఉజూ చేసి నమాజు చేయండి. మీ ఉపవాసాన్ని కూడా పూర్తి చేసి మరునాడు దాని ఖజా పాటించండి” అన్నారు. వారు “ఎందుకు?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) మీరు ఫలానా వ్యక్తిని అతని పరోక్షంలో నిందించారు” అని అన్నారు. (బైహఖి)

“ఖుర్ఆన్, ఉపవాసవ్రతాలు విశ్వాసి కొరకు దైవానికి సిఫారసు చేస్తాయి. ఉపవాసం ఇలా అంటుంది- ‘ప్రభు! నేనీ వ్యక్తిని పగటి వేళల్లో తిండికి, ఇతర వాంఛలకు దూరం చేశాను. ఇతను దాన్ని శిరసావహించాడు. కనుక (అతని మోక్షం కోసం) నా సిఫారసు స్వీకరించు.’ అలాగే ఖుర్ఆన్ ఇలా అంటుంది- ‘నేను ఇతణ్ణి రాత్రిళ్ళలో సుఖనిద్రకు దూరం చేశాను. కనుక స్వామీ! ఇతని విషయంలో నా సిఫారసు స్వీకరించు.’ అప్పుడు దేవుడు ఈ రెండింటి సిఫారసు స్వీకరిస్తాడు.” (మిష్కాత్, బైహఖి)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలియజేశారు: “(ఓ రోజు) నేను నిద్రపోతుంటే ఇద్దరు వ్యక్తులు నా దగ్గరికి వచ్చి నా భుజం తట్టిలేపి నన్నొక కఠినమార్గం గల పర్వతం దగ్గరికి తీసికెళ్ళారు. దానిపై ఎక్కమని చెప్పారు. నేనీ కొండ ఎక్కడం నా శక్తికి మించిన పని’ అని అన్నాను. ‘పర్వాలేదు ఎక్కండి. మేము మీకు ఊతమిస్తాం’ అన్నారు వారు. అప్పుడు నేను కొండపైకెక్కాను.

కొండపై సగం దూరం చేరుకొనేటప్పటికీ (ఎక్కడుంచో) అరుపులు, పెడబొబ్బలు వినించాయి. ‘ఈ ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు ఏమిట’ని నేను అడిగాను. ‘ఇది నరకవాసుల పెడబొబ్బలు’ అని వారు చెప్పారు. ఆ తరువాత నన్ను మరికొస్త పైకి తీసికెళ్ళారు. అక్కడ కొందరు మనుషులు తలక్రిందులుగా చేయబడి ఉన్నారు. వారి దవడలు చీల్చబడి ఉన్నాయి. వాటి నుండి రక్తం కారుతోంది. నేను వీరెవరని అడిగాను. ‘వీరు రమజాన్ నెలలో ఉపవాసాలు పాటించకుండా పగటి వేళల్లో హాయిగా తింటూ, త్రాగుతూ ఉండేవారు’ అని సమాధానమిచ్చారు.” (అల్ మన్జరి)

హజ్యాత్ర జరపనివారు-11

నాల్గింటిలో ఒకటి పోతే సున్న : “దేవుడు ఇస్లాంలో నాల్గు విషయాల్ని విధిగా నిర్ణయించాడు. ఈ నాల్గింటిలో ఎవరైనా మూడింటిని మాత్రమే పాటిస్తే, నాల్గవ దాన్ని పాటించనంతవరకూ ఈ మూడింటి వల్ల అతనికి ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు. ఈ నాల్గు విషయాలు ఇవి: నమాజ్, జకాత్, రమజాన్ ఉపవాసాలు, హజ్యాత్ర.” (హదీసు)

“అందులో (అంటే కాబాలో) ప్రవేశించే ప్రతివ్యక్తి శాంతి, రక్షణా పొందగలడు. అక్కడకు చేరుకోగలిగేవారు దాన్ని విధిగా సందర్శించాలి. (అంటే హజ్ చేయాలి.) ఇది ప్రజలపై దేవునికున్న హక్కు. ఈ ఆజ్ఞను శిరసావహించడానికి నిరాకరించేవాడు దేవుడు నిరపేక్షాపరుడని తెలుసు కోవాలి.” (ఖుర్ఆన్-3:97)

“దైవప్రవక్త (స) దేవుని మాటలను ఇలా తెలియజేశారు: ‘నేను ఏ దాసునికీ ఆరోగ్యభాగ్యం, విస్తృతమైన ఉపాధి ప్రసాదిస్తానో, అతను నా సన్నిధికి (కాబాగృహానికి) రాకుండా అదే స్థితిలో అయిదేండ్లు గడిపితే, అతను సర్వం కోల్పోయిన దురదృష్టవంతుడవుతాడు.’ (మిష్కాత్)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “ఒకతని దగ్గర హజ్ చేయడానికి కావలసిన ప్రయాణసామగ్రి, వాహనం ఉండి తద్వారా కాబాలయం చేరుకోగల శక్తి

ఉన్నప్పటికీ అతను హాజ్ చేయకపోతే, అలాంటి వ్యక్తి యూదుడయి చనిపోయినా లేక క్రైస్తవుడయి చనిపోయినా ఒకటే; భేదమేమీ లేదు. ఎందుకంటే 'దైవగృహానికి చేరుకోగలిగేవారు దాన్ని విధిగా సందర్శించాలి. ఇది ప్రజలపై దేవునికున్న హక్కు' అని ఖుర్ఆన్ లో ఉంది." (మిష్కాత్)

ఖుర్ఆన్ లో ఒక చోట "నమాజ్ ని స్థాపించండి, బహుదైవారాధకులతో కలసిపోకండి" (30:31) అని ఉంది. అంటే నమాజు చేయని ముస్లింలను ఖుర్ఆన్ బహుదైవారాధకులతో పోల్చింది. అలాగే పై హదీసులో స్తోమత ఉన్నా హాజ్ విధి నిర్వహించకుండా చనిపోయే ముస్లింలను దైవప్రవక్త (స) యూదులతో, క్రైస్తవులతో పోల్చారు. అంటే స్తోమత ఉన్నా హాజ్ చేయకుండానే చనిపోయిన ముస్లిం నరకంలో పడిపోతాడన్న మాట.

ఆత్మహత్య చేసుకున్నవారు-12

మహాప్రవక్త (స) మహితోక్తి : "మీలో ఎవరూ ఆపదలకు భయపడి చావును కోరుకోకండి. గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో 'దేవా! నా కోసం జీవితం ప్రయోజనకరంగా ఉన్నంతవరకు నన్ను జీవించి ఉండేలాచెయ్యి. నా కోసం మరణమే ప్రయోజనకరమైన విషయమయితే నాకు మరణం కలిగించు' అని వేడుకోవాలి" (బుఖారి, ముస్లిం)

మహాప్రవక్త (స) మహితోక్తి : "మీలో ఎవరూ మరణాన్ని కోరుకోకూడదు. ఒకవేళ అతను సజ్జనుడయితే మరిన్ని సత్కార్యాలు చేయవచ్చు. దుర్జనుడయితే అతను (పాపాలు మానేసి) దైవప్రసన్నతను కోరుకునే అవకాశం ఉంటుంది." (మిష్కాత్)

ఆపదలకు తట్టుకోలేక కొందరు ఆత్మహత్య చేసుకుంటారు. కాని ఆత్మహత్య వల్ల కష్టాలు తీరకపోగా, అసలైన కష్టాలపర్వం అక్కడ్నుంచే ప్రారంభమవుతుంది. ఆత్మ దేవుడు మానవునికి ప్రసాదించిన అమానత్. దాన్ని దుర్వినియోగం చేసే అధికారం మానవునికి లేదు.

ఆత్మహత్య పర్యవసానం గురించి దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలియజేశారు: "కొండ మీద నుంచి పడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నవాడు నరకానికి పోయి,

మాటిమాటికి కొండ మీద నుంచి త్రోయబడే ఘోమైన శిక్షను శాశ్వతంగా చవిచూస్తూ ఉంటాడు. విషం తిని ఆత్మహత్య చేసుకున్నవాడు నరకంలో విషం చేతిలో పట్టుకొని తింటూ ఎల్లప్పుడూ తననుతాను హతమార్చుకుంటూ ఉంటాడు. ఏదైనా ఆయుధంతో ఆత్మహత్య చేసుకున్నవాడు నరకంలో కూడా అలాంటి ఆయుధమే తీసుకొని కడుపులో పొడుచు కుంటూ ఎల్లప్పుడూ తీవ్రయాతనలు అనుభవిస్తూ ఉంటాడు." (బుఖారి, ముస్లిం)

భూకబ్జాదారులు-13

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : "ఇతరుల భూమిని ఏ కొంచెమైనా సరే అన్యాయంగా ఆక్రమించుకున్న వాణ్ని పాతాళలోకంలోకి దిగబడేవరకు భూమిలోకి అణచివేయడం జరుగుతుంది." వేరొక ఉల్లేఖనంలో "ఎవరైనా అన్యాయంగా జానెడు భూమిని ఆక్రమించుకున్నా ప్రళయదినాన అతని మెడలో ఏడు భూముల కంఠపాశాన్ని వేయడం జరుగుతుంద"ని అన్నారు ఆయన. (బుఖారి, ముస్లిం)

ఉర్వా బిన్ అవేస్ (అనేస్త్రీ) ఒకస్థలం విషయంలో తన యాజమాన్య హక్కును చాటుకుంటూ హజ్రత్ సయీద్ బిన్ జైద్ (రజి)కు వ్యతిరేకంగా మర్వాన్ బిన్ హకమ్ న్యాయస్థానంలో ఒక వ్యాజ్యం వేసింది. అప్పుడు సయీద్ బిన్ జైద్ (రజి) మాట్లాడుతూ "ఎవరైనా ఇతరులకు చెందిన ఒక జానెడు స్థలాన్ని ఆక్రమించుకున్నా ప్రళయదినాన భూమికి ఏడు రెట్ల పరిమాణంగల హారం చేసి అతని మెడలో వేయడం జరుగుతుంద"ని దైవప్రవక్త (స) తెలిపారు. నేనందుకు సాక్ష్యమిస్తున్నాను. అలాంటప్పుడు నేనామె హక్కును ఎలా కాజేయగలను?" అని అన్నారు. (బుఖారి)

ఆతర్వాత న్యాయమూర్తి మర్వాన్ మాట్లాడుతూ "నేను మీ నుండి మరెలాంటి సాక్ష్యం అడగబోను" అన్నాడు. అదిగాక హజ్రత్ సయీద్ (రజి) ఆ స్థలాన్ని ఆ స్త్రీ ఉర్వాకు వదిలేశారు. అయితే ఆయన ఆ స్త్రీని శపిస్తూ "దేవా! ఈస్త్రీ మాటలు అబద్ధమయితే ఈమె కళ్ళు పోగొట్టు. ఈ స్థలమే ఈమెకు సమాధి అవుగాక!" అని ప్రార్థించారు.

హదీసు ఉల్లేఖకుని కథనం: “ఆ తర్వాత ఆమె నిజంగానే గుడ్డిదయి పోయింది. గోడలు వెతుక్కుంటూ నడుస్తూ ‘నాకు సయీద్ బిన్ జైద్ (రజి) గారి శాపం తగిలించి’ అని చెబుతుండేది. చివరికి ఓరోజు ఆమె అదే స్థలంలో కట్టుకున్న తన ఇంట్లో నడుస్తూ నూతిలో పడి చనిపోయింది. ఈవిధంగా ఆ ఇల్లే ఆమెకు సమాధి అయిపోయింది.”

ఒకసారి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) తన అనుచరులతో మాట్లాడుతూ “దర్మిద్రుడంటే ఎవరో మీకు తెలుసా?” అని అడిగారు. దానికి అనుచరులు “డబ్బు, ఇతర సరిసంపదలు లేనివాణ్ణి మేము దర్మిద్రుడని భావిస్తున్నాం” అన్నారు. ఆ తరువాత మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) ఇలా చెప్పారు:

“నా అనుచర సముదాయంలో ప్రళయదినాన ఒకడు నమాజ్, జకాత్, రోజాలు వగైరా సత్కార్యాలు తీసుకొని వస్తాడు. అయితే అతను ఎవరినైనా దూషించి ఉంటాడు. ఎవరిపైనైనా అపవాదు లేపివుంటాడు. ఎవరి ధనాన్నయినా అన్యాయంగా కాజేసి ఉంటాడు. ఎవరినైనా హత్యచేసి ఉంటాడు. ఎవరినైనా అన్యాయంగా కొట్టి ఉంటాడు. అంచేత అతను ఎవరెవరిని వేధించాడో, ఎవరెవరి హక్కులు కొల్లగొట్టాడో వారందరికీ అతని పుణ్యకర్మలు పంచిస్తారు. అప్పటికీ వారందరి హక్కులు పూర్తిగా నెరవేరక ముందే అతని పుణ్యకర్మలు అంతమైపోతే, ఆ హక్కుదారులు చేసిన పాపాలు అతని ఖాతాలో వేసి అతణ్ణి నరకంలో పడవేయడం జరుగుతుంది.” (ముస్లిం)

దోషిడి, దొంగతనాలు-14

“స్త్రీ అయినా, పురుషుడైనా దొంగతనం చేస్తే ఇద్దరికీ చెయ్యి నరికి వేయండి. ఇది వారు సంపాదించుకున్న దానికి ప్రతిఫలం. దేవుని తరఫున కనువిప్పు కలిగించే శిక్ష ఇది. దేవుడు స్వాధికారి, సర్వశక్తిమంతుడు. ఆయన ఎంతో వివేకవంతుడు కూడా. అయితే తప్పుచేసిన తర్వాతయినా పశ్చాత్తాపం చెంది తమ నడవడిక సరిదిద్దుకుంటే, దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అపార కృపాశీలుడని తెలుసుకోండి.” (ఖుర్ఆన్-5:38)

హజ్రత్ జాబీర్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఈవిధంగా తెలియజేశారు: “దేవుడు వాగ్దానం చేసిన ప్రతి వస్తువూ మీకు లభిస్తుంది. కాని నా దగ్గరకు నరకం తేబడింది. నేను దాని వేడి భరించలేక వెనక్కి తగ్గుతున్నప్పుడు మీరు నన్ను చూశారు కదా! నేనా నరకంలో వంకరతల కర్ర (గొడుగుకర్ర) మనిషిని చూశాను. అతను నరకంలో తన పొట్టలోని పేగులు లాక్కుంటున్నాడు. అతను (ఇహలోకంలో ఉన్నప్పుడు తన కర్రతో హజ్ యాత్రికుల వస్తువుల్ని దొంగిలిస్తుండేవాడు. ఒకవేళ పట్టుబడితే ‘నా వంకరతల కర్ర ఆ వస్తువులో ఇరుక్కుపోయింది’ అని చెప్పేవాడు. పట్టుబడకపోతే ఆ వస్తువును తీసుకునేవాడు.” (ముస్లిం-మిష్కాత్)

అక్షీలం, వ్యభిచారం-15

“మానవుల్లో మనసును మభ్యపెట్టే వ్యర్థవస్తువుని కొనితెచ్చేవాడు కూడా ఒకతను ఉన్నాడు. అతను జ్ఞానం లేకుండా ప్రజల్ని దైవమార్గం నుండి తప్పించి, ఆ ప్రచారాన్ని పరిహసించడానికే ఇలాంటి చేష్టలకు పాల్పడ్డాడు. ఇలాంటి వారికి అవమానకరమైన శిక్ష కాచుకొని ఉంది.” (ఖుర్ఆన్-31:6)

పైసూక్తిలో “మనస్సును మభ్యపెట్టే వ్యర్థవస్తువు” అనే పదం వచ్చిన చోట మూలభాషలో “లహ్వల్ హదీస్” అనే పదం ఉంది. అబ్దుల్లా బిన్ మస్వూద్ (రజి)ని లహ్వల్ హదీస్ అంటే ఏమిటని అడిగితే, ఆయన దేవుని మీద ప్రమాణించేసి “లహ్వల్ హదీస్ అంటే పాటలు (సంగీతం)” అని మూడుసార్లు నొక్కి చెప్పారు. (ఇబ్నెజరీర్, బైహఖి)

“పాటలుపాడే స్త్రీలను అమ్మడం, కొనడం, వారి వ్యాపారం చేయడం ధర్మసమ్మతం కాద”న్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం)- (తిర్మిజి). ఆయన మరోసందర్భంలో “పాటలు పాడే బానిసస్త్రీ సభలో కూర్చొని, ఆమెపాటలు వినేవాడి చెవిలో ప్రళయదినాన కరిగించిన సీసం పోయబడుతుంద”ని అన్నారు. (అహ్మదుల్ ఖుర్ఆన్- ఖాజీ అబూబకర్)

ఈనాడు ఆర్ట్, కల్చరల్ ప్రోగ్రాం పేర్లతో అశ్లీలం, అర్ధనగ్న విన్యాసాల్ని ప్రదర్శిస్తూ జీవిత ప్రధాన సమస్యల నుండి జనం దృష్టిని మరలించజేసే

పనులన్నీ 'లహ్వల్ హదీస్' క్రిందికేవస్తాయి.

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ పర్యటన సందర్భంగా పరలోకంలో ఒకచోట కొందరు (వ్యభిచార) స్త్రీలు, పురుషుల్ని చూశారు. వారికి ఒక వైపున రుచికరమైన ఘుమఘుమలాడే మంచి మాంసం ఉంది. మరో వైపున కుళ్ళిపోయి కంపుకొడ్డున్న మాంసం ఉంది. అయితే ఆ మనుషులు మంచి మాంసం వదలి కంపుకొడ్డున్న మాంసాన్ని తింటున్నారు. వీళ్ళవరని అడిగితే, "వీళ్ళు ధర్మసమ్మతమైన భార్యలను, భర్తలను వదలి నిషేధితాలతో తమ కోరికలు తీర్చుకునే స్త్రీ పురుషులు" అని చెప్పారు జిబ్రీల్ (అలైహి).

మద్యం, మత్తుపదార్థాలు-16

"విశ్వాసులారా! మద్యం, జూదం, దైవేతరాలయాలు, పాచికల జోస్యం- ఇవన్నీ అసహ్యకరమైన పైశాచిక విషయాలు. వాటికి దూరంగా ఉండండి, మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది. మద్యం, జూదాల ద్వారా పైతాన్ మీ మధ్య విరోధం, విద్వేషబీజాలు నాటి మిమ్మల్ని దైవధ్యానం, ప్రార్థనల నుండి నిరోధించగోరుతున్నాడు. కనుక ఇకనైనా మీరు వాటిని మానుకోండి." (ఖుర్ఆన్-5:90,91)

హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: "దైవప్రవక్త (స) సారాయికి సంబంధించిన పన్నెండు మంది వ్యక్తులలో పది మందిని శపించారు. వారు-(1) సారాయి పిండేవాడు (తయారుచేసేవాడు), (2) దాన్ని పిండించేవాడు (తయారు చేయించేవాడు), (3) దాన్ని తాగేవాడు, (4) దాన్ని మోసేవాడు, (5) మోసేవాడి నుంచి తీసుకునేవాడు, (6) దాన్ని తాగించేవాడు, (7) దాన్ని అమ్మేవాడు, (8) దాని ధర తినేవాడు, (9) దాన్ని కొనేవాడు, (10) ఎవరి కోసం కొంటే అతను." (తిర్మిజి, ఇబ్నెమాజ)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా పేర్కొన్నారు: "నా ప్రభువు ప్రమాణం చేసి ఇలా అన్నాడు- 'నా దాసులలో ఎవరైనా సారా తాగితే, ఎంత సారా తాగివుంటే అంత చీము (నరకంలో) నేనతనికి తాగిస్తాను. అలాగే నా దాసులలో ఎవరైనా నాకు భయపడి మద్యపానం మానుకుంటే, అతనికి

నేను (స్వర్గంలో) పరిశుద్ధ కోనేరులలోని (మద్యం, మకరందం, పాలు వగైరా) పానీయాలు తాగిస్తాను." (అహ్మద్)

హజ్రత్ అబూమూసా అష్అరీ (రజి) ఉల్లేఖనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) మద్యం గురించి ప్రస్తావిస్తూ "మద్యసేవనానికి అలవాటు పడి అదే స్థితిలో చనిపోయిన మనిషికి దేవుడు (నరకంలో) గౌతా సెలయేటి పానీయం తాగిస్తాడు" అని అన్నారు. అనుచరులు ఈమాట విని "గౌతా సెలయేరు అంటే ఏమిటి దైవప్రవక్త?" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) గౌతా సెలయేరు అంటే వ్యభిచార స్త్రీపురుషుల మర్మావయవాల నుండి వెలువడే ద్రవాలు కలిగిన సెలయేరు అన్నమాట" అని చెప్పారు. (అహ్మద్)

జూదం, మట్కా, లాటరీలు-17

జూదం కూడా ఘోరమైన పాపకార్యమే. ఇందులో అనేకమంది డబ్బు ఎలాంటి శ్రమ లేకుండానే ఒక వ్యక్తికి లభిస్తుంది. ఈనాటి మట్కా, లాటరీలు కూడా ఈ కోవకు చెందినవే. వ్యాపారస్థులు నడిపే కొన్నిరకాల స్కీములు కూడా జూదం క్రిందికే వస్తాయి. ఎలాంటి పద్ధతి ద్వారానైనా సరే పదిమంది జేబులు ఖాళీచేసి ఒక్కడి జేబును నింపే జూదాన్ని ఇస్లాం శాశ్వతంగా అంతమొందించింది.

"విశ్వాసులారా! మద్యం, జూదం, దైవేతరాలయాలు, పాచికల జోస్యం - ఇవన్నీ అసహ్యకరమైన పైశాచిక విషయాలు. వాటికి దూరంగా ఉండండి, మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది. (ఖుర్ఆన్-5:90)

పాచికల ద్వారా జోస్యం చెప్పడమనేది అజ్ఞానకాలం అరబ్బుల్లో ఉండే మూఢనమ్మకం. జాతకం, జోతిష్యం, వారఫలాల పేరుతో ఈనాడు కూడా అనేకమంది ఈ జాడ్యానికి గురవుతున్నారు. జూదంలో ప్రధానాంశం శ్రమ, వ్యాపారం ఏమీ లేకుండా గిమ్మిక్కుల ద్వారా అనేకమంది వ్యక్తుల ధనాన్ని దోచి ఒక్కడికి కట్టబెట్టే అక్రమ సంపాదనే. డబ్బు లేదా మరేదైనా విలువగల వస్తువుల ప్రమేయంలేకుండా ఏఆట ఆడినా పర్జాలేదు. కాకపోతే అవి కాలహరణ క్రీడలుగా పరిగణించబడతాయి. కాని కాలహరణ

క్రీడలు కూడా సృష్టికర్తను, ఆయన ప్రవక్త (స)ను దృఢంగా విశ్వసించే ధర్మపరాయణులకు శోభించవు.

అహ్మకాముల్ ఖుర్ఆన్ రచయిత జూదంపై వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇలా అన్నారు: “లాభనష్టాలకు సంబంధించిన అత్యాశ, భయాల ప్రాతిపదికపై చేపట్టే ప్రతి వ్యవహారమూ జూదం క్రిందికే వస్తుంది.” (అహ్మకాముల్ ఖుర్ఆన్-6వ భాగం)

“అజ్ఞానకాలంలో ప్రజలు ధనంతో పాటు తమ భార్యలను కూడా జూదం, పందేల కోసం ఉపయోగించేవారు. ఆ కాలంలో ఇవన్నీ ధర్మ సమ్మతంగానే చలామణి అయ్యేవి. గెలుపు ఓటముల ప్రాతిపదికపై ఈ వ్యవహారాలన్నీ నడిచేవి. అంటే ఫలానా విషయంలో “నీవు గెలిస్తే నేను నీకు ఇంత సొమ్ము ఇస్తాను. ఓడిపోతే అంత సొమ్ము నీవు నాకు ఇవ్వాలి” ఉంటుంది. లేదా ఈ ఆటలో నీవు గెలిస్తే నా భార్యను నీకిస్తాను. నేను గెలిస్తే నీ భార్యను నాకు అప్పగించాలి” అని పందేలు పెట్టుకుంటారు.

ఇలా గెలుపు, ఓటముల ఆధారంగా జరిగే ఈ వ్యవహారాలన్నిటిపై ప్రతివ్యక్తికీ తనకు లాభం వస్తుందనే ఆశతోపాటు నష్టపోతాననే భయం కూడా పట్టిపీడిస్తుంది. తత్ఫలితంగా ఇందులో మోసం, వంచన, అహంకారాలతో పాటు ఇరువురి మధ్య విద్వేషం, విరోధభావాలు జనించే అవకాశం కూడా ఎంతో ఉంటుంది. చివరికి ఇది పరస్పరం జగడాలకు, హత్యలకు కూడా దారితీస్తుంది. ఈ కారణంగానే ఇస్లాం వంచన, విద్వేషం, విరోధ భావాలకు దారితీసే జూదపు విధానాలన్నిటినీ నిషేధించింది.

“ఇస్లామీయ ధర్మశాస్త్రం క్రయవిక్రయాలకు, దానధర్మాలకు సంబంధించిన వ్యవహారాలకు మాత్రమే అనుమతి ఇచ్చింది. పందెం షరతుపై చేసుకునే ప్రతి ఒప్పందం మిథ్య, మాయ మాత్రమేనని ధర్మశాస్త్రం పేర్కొన్నది. అంతేకాదు, ఫలానా మనిషి ఈ దేశం వీడిపోవాలి లేదా వేరే దేశంలో ఉన్న ఫలానా మనిషి ఇక్కడికి వచ్చేయాలి అనే షరతుపై ఈ వస్తువును అమ్ముతానని; లేదా వర్షం కురిస్తే ఫలానా వస్తువును నీకు

బహూకరిస్తానని షరతు విధించడం వగైరా అధర్మకార్యాలే...” (అహ్మకాముల్ ఖుర్ఆన్, 6వ భాగం)

మానవుల బద్ధశత్రువయిన షైతాన్ మనిషిలో రక్తంలా ప్రవహిస్తూ అధర్మవ్యవహారాలను ధర్మవ్యవహారాలుగా చూపించి లేనిపోని భ్రమలు కల్పిస్తాడు. కొత్త కొత్త పేర్లతో, ప్రకటనలతో ఆశల గుర్రాలపై ఎక్కించి వదలిపెట్టాడు.

కానుక రూపంలో లంచం-18

ఉద్యోగులు లంచం ఏరూపంలో తీసుకున్నా అధర్మకార్యంగానే, అక్రమ సంపాదనగానే పరిగణించబడుతుంది. కానుకరూపంలో ఇచ్చినా సరే తీసుకోవడం నిషిద్ధం.

అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “లంచం తీసుకునేవాడిపై, ఇచ్చేవాడిపై దేవుని ఆభిశాపం పడుగాక.” (బుఖారి)

హజ్రత్ అబూహమీద్ సాయిద్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) జకాత్, సదఖాలు వసూలు చేయడానికి ఒకతడ్ని నియమించారు. అతను తనకప్పు గించబడిన పని పూర్తిచేసుకొని తిరిగొచ్చి “దైవప్రవక్తా! ఈ ధనం మీది, ఇది నాకు పారితోషకంగా లభించింది” అని అన్నాడు. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట విని “నువ్వు నీ తల్లిదండ్రుల ఇంట్లోనే ఎందుకు కూర్చోలేదు? అప్పుడు నీకెవరైనా పారితోషకం తెచ్చిస్తారో లేదో తెలుస్తుంది కదా!” అని అన్నారు. ఆ తర్వాత ఆయన ఇషానమాజ్ చేసి (ఉపన్యసించడానికి) నిలబడ్డారు. ముందుగా ఆయన సత్యసాక్ష్య వచనం పఠించి దైవస్తోత్రం చేశారు. స్తోత్రం దేవునికే శోభిస్తుంది. తరువాత ఆయన ఇలా అన్నారు:

“ఈ కార్యనిర్వాహకులకు ఏమయింది? మేమొక వ్యక్తిని కార్యనిర్వాహకునిగా (రెవెన్యూ వసూలుచేసే ఉద్యోగిగా) నియమించి పంపితే అతను తిరిగొచ్చి ‘ఇది నన్ను వసూలుచేసి తీసుకురమ్మని పంపిన ధనం, ఇది నాకు పారితోషకంగా లభించిన ధనం’ అంటున్నాడు. అతను తన తల్లిదండ్రుల ఇంట్లోనే ఎందుకు కూర్చోలేదు? అప్పుడు తెలుస్తుందిగా అతనికి

పారితోషికం ఎవరు తెచ్చిస్తారో! ఎవరిఅధీనంలో ముహమ్మద్ ప్రాణముందో ఆ శక్తిస్వరూపుని సాక్షి! ఈ (ప్రభుత్వ)రాబడిలో ఎవరు సమ్మక్ ద్రోహానికి పాల్పడతాడో ప్రళయదినాన దొంగిలించబడిన ఆ ధనం అతని మెడమీద పెనుభారంగా పరిణమిస్తుంది. అతను ఒంటెను దొంగిలించి ఉంటే, ఆ ఒంటె అతని మెడ మీదెక్కి అరుస్తూ అతనికి దుర్భరంగా మారవచ్చు. ఒకవేళ అతను ఆవును దొంగిలించి ఉంటే, ఆ ఆవు అతని మెడ మీదెక్కి అంబా అంటూ అరుస్తుండవచ్చు. మేకయితే మ్యామ్యా అంటూ అరుస్తుండవచ్చు. గుర్తుంచుకోండి! నేను దేవుని ఆజ్ఞలన్నీ మీకు అందజేశాను. (నా బాధ్యత తీరిపోయింది. ఇక ఎవరి కర్మలకు వారే బాధ్యులు.)” (బుఖారి)

దీన్నిబట్టి ప్రభుత్వఉద్యోగులు కానుకలు, పారితోషికాలు స్వీకరించకూడదని, అది ప్రభుత్వధనం నుండి దొంగిలించి ద్రోహానికి పాల్పడినట్లు అవుతుందని తెలుస్తోంది. ప్రభుత్వఉద్యోగి కానుకలు స్వీకరించడమంటే తన హోదా అధికారాల ద్వారా అక్రమ ప్రయోజనాలు పొందడమే. అందుకే దైవప్రవక్త (స) సమరసాత్తు కాజేసేవాడికి ఎలాంటి శిక్ష పడుతుందో, లంచం తీసుకునేవాడిక్కాడా అలాంటి శిక్షే పడుతుందని హెచ్చరించారు.

హజ్రత్ అబూఅబ్దుల్లా ముహమ్మద్ బిన్ వజీర్ (రహ్మాల్లై) తన అనుభవాన్ని ఇలా తెలియజేశారు: “నేనొక రోజు అసర్ నమాజు తరువాత మా ఇంటికి కొంచెం దూరంలో ఉన్న ఒక తోటకు బయలుదేరాను. అటూ ఇటూ తిరుగుతూ సూర్యాస్తమయానికి కొంచెం ముందు ఒక శ్మశానానికి చేరుకున్నాను. కాస్సేపటికి హఠాత్తుగా ఒక సమాధి అగ్నిగుండంలా కాలుతూ కన్పించింది. ఆ సమాధిలోని నిప్పు కణాల మధ్య ఒక వ్యక్తి కూర్చోని హాహాకారాలు చేస్తున్నాడు. నేను ఇది కలో, వాస్తవమో అర్థంకాక కాస్సేపు అయోమయంగా చూసి తర్వాత వాస్తవమేనని నిర్ధారించుకున్నాను. దాంతో నేను భయపడిపోయి ఇంటికొచ్చి వాలాను. నా భార్య అన్నం తెచ్చిపట్టింది. కాని నాకు తినబుద్ధి కాలేదు. నేను లేచి బయటికెళ్ళాను. కొందరిని కలుసుకొని, జరిగిన సంఘటన వివరించి ఆ

సమాధిలో పూడ్చబడిన మనిషి ఎవరని అడిగాను. దానికి వారు, అతను వర్తకబిడారాల నుంచి అక్రమంగా సుంకం వసూలు చేసేవాడని, ఈరోజే చనిపోయాడని తెలిపారు. (మౌత్కారుఖ్టూ)

వడ్డీ వ్యవస్థ-19

“పోతే వడ్డీ తినేవాడు పిశాచం పట్టిన పిచ్చివాడిలా (సమాధి నుండి) లేస్తాడు. ఈ దుస్థితికి కారణం, వారు వ్యాపారం కూడా వడ్డీ లాంటిదే అంటారు. కాని దేవుడు వ్యాపారాన్ని ధర్మసమ్మతం చేశాడు. వడ్డీని అధర్మ కార్యంగా నిర్ణయించాడు. కనుక ఈ హితబోధ అందినవారు ఇకముందు వడ్డీ తినటాన్ని మానుకోవాలి. జరిగిందేదో జరిగింది. ఇకనుండి మానుకోవాలి. అలాంటివారి వ్యవహారం (పరలోక న్యాయస్థానంలో) దేవుడు పరిష్కరిస్తాడు. ఒకవేళ ఈ ఆదేశం అందిన తరువాత కూడా మళ్ళీ ఎవరైనా ఈ పాపకార్యానికి పాల్పడితే వారు నరకం పాలవుతారు. నరకంలోనే ఎల్లకాలం పడివుంటారు. దేవుడు వడ్డీ (వ్యవస్థ)ని తుదముట్టిస్తాడు. దానధర్మాలకు వృద్ధివికాసాలు కలిగిస్తాడు. (ఖుర్ఆన్-2:275,276)

వడ్డీవ్యవస్థను దేవుడు పూర్తిగా నిషేధించాడు. వడ్డీ తినే (తీసుకునే) వాడ్ని, తిన్నించే (ఇచ్చే)వాడ్ని, దానికి సాక్షులుగా ఉండేవారిని, వడ్డీపత్రం రాసేవాడ్ని- అందర్నీ దేవుడు శపించాడని దైవప్రవక్త (స) తెలిపారు. (అబూదావూద్, ఇబ్నెమాజ, నసాయి.)

వడ్డీ కూడా వ్యాపారం లాంటిదేనన్న అర్థం వచ్చేలా ‘వడ్డీ వ్యాపారం’ అనే పదాన్ని సృష్టించి జనంలోకి వదిలేశారు వడ్డీకోరులు. కాని డబ్బు ద్వారా డబ్బు గడించే, ఒకేవిధమైన ఒకే విలువ గల వస్తువు ద్వారా లాభం పొందే పద్ధతులను దైవప్రవక్త (స) నిషేధించారు.

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ పర్యటన సందర్భంగా పరలోకంలో ఒకచోట బాస కడుపులు కలిగిన కొందరు మనుషులను చూశారు. వారి పొట్టలు పాములతో నిండిపోయివున్నాయి. దైవప్రవక్త (స) వారు ఎవరని అడిగితే, వడ్డీ తినేవాళ్ళని చెప్పారు హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలైహి).

ఇబ్నెహజర్ మక్కి కథనం: నేనింకా లేత వయస్సులో ఉన్నాను. అప్పుడు నేను కీర్తిశేషులైన మా తండ్రిగారి సమాధిని దర్శించడానికి, ఆయన ఆత్మశాంతికోసం ఖుర్ఆన్ పఠించి దుఆ (ప్రార్థన) చేయడానికి తరచుగా శ్మశానికి వెళ్తుండేవాణ్ణి. ఒక రోజు రమజాన్ నెల చివరి దశకంలో ఫజ్ జే నమాజ్ (ప్రభాత సమయం ప్రార్థన) ముగించుకొని శ్మశానానికి వెళ్ళాను. అక్కడ నేను ఒక సమాధి మీద కూర్చొని ఖుర్ఆన్ పఠిస్తున్నాను. ఆ సమయంలో అక్కడ నేను తప్ప మరెవరూ లేరు. కాస్సేపటికి హఠాత్తుగా “ఆహ్...ఆహ్...” అనే బాధాకరమైన మూల్గుడు వినిపించసాగింది. తీవ్రమైన ఈ మూల్గుడు శబ్దం విని నా గుండె అదిరిపోయింది. ఈ శబ్దం బహుశా పక్కనున్న సమాధి నుండి వస్తోందని భావించాను. ఆ సమాధి గచ్చుతో పటిష్ఠంగా నిర్మించబడి ఉంది. నేనా సమాధి దగ్గరికెళ్ళి చెవులు రిక్కించి వింటే సమాధిలోని శవం నుండే హృదయవిదారకమైన ఈ శబ్దం వస్తోందని గ్రహించాను.

సూర్యుడు ఉదయించే వేళయింది. భయంకరమైన ఆ మూల్గుడు క్రమంగా తగ్గిపోయింది. కాస్సేపటికి అటుగా ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. నేనతని దగ్గరకు పోయి ఈ సమాధి ఎవరిదని అడిగాను. “ఇదొక వ్యాపారస్థుడి సమాధి. నేనతణ్ణి చూశాను. చాలా మంచివాడు. అయిదు పూటల నమాజు క్రమం తప్పకుండా ఆచరిస్తాడు; మౌనంగా ఉంటాడు” అంటూ వివరించాడు ఆ వ్యక్తి. నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇంత మంచి మనిషి సమాధిలో ఇలా బాధాకరంగా మూల్గుడం ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. మొత్తానికి ఏదో బలమైన కారణం ఉండాలి అనుకున్నాను. తరువాత నేను ఆ మనిషి గురించి మరిన్ని వివరాలు కోసం ఆరాతీశాను. అప్పుడు నాకు అతను గొప్ప భక్తుడై నప్పటికీ వడ్డీ తినేవాడని తెలిసింది. వడ్డీ తీసుకుంటే నీ పెట్టుబడి పెరుగు తుందని పైతాన్ భ్రమలుకల్పించి అతణ్ణి మోసంచేశాడు. దాంతో ఆ భక్తుడు వ్యాపారి కూడా అయినందున వడ్డీ తీసుకోవడం ప్రారంభించాడు. చివరికి ఇలా సమాధియాతనలు అనుభవిస్తున్నాడు. (జవాజిర్-మౌత్కారుట్కా)

అప్పు చేసి ముప్పు తెచ్చుకోకు-20

అప్పుచేసి పప్పుకూడు తినడం కంటే ఉన్నదాంతోనే తృప్తిచెందడం మంచిదని ఇస్లాం బోధనల ద్వారా తెలుస్తోంది.

“దైవమార్గంలో ప్రాణాలర్పించిన వ్యక్తి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి, ఒక్క అప్పు తప్ప” అని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలిపారు. (ముస్లిం)

ఆయన ఒకసారి “దేవా! నేను పాపం, రుణ(భారం) నుండి నీ శరణు కోరుతున్నా”నని అన్నారు. అప్పుడు ఒక అనుచరుడు “దైవప్రవక్తా! మీరు తరచుగా రుణభారం నుండి శరణు కోరుతున్నారేమిటి?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ “మనిషి అప్పుల పాలైనప్పుడు మాట్లాడితే అబద్ధమాడుతాడు; వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని నిలబెట్టు కోలేడు” అన్నారు. (బుఖారి)

ఒకతను దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకొచ్చి, తాను దైవమార్గంలో జిహాద్ చేయడానికి వెళ్తున్నానని చెప్పి, తన పాపమన్నింపు కోసం ప్రార్థన చేయమని అంటాడు. దైవప్రవక్త (స) సరే అంటారు. ఆ వ్యక్తి వెళ్ళిపోవడానికి వెను తిరుగుతాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) అతణ్ణి పిలిచి “నీ పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి కాని, అప్పుకు సంబంధించిన పాపం మటుకు క్షమించ బడదు” అని అన్నారు. (ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “విశ్వాసి చనిపోయిన తర్వాత అతని ఆత్మ కేవలం అప్పు కారణంగా (ఆకాశానికి ఎక్కలేక) ఒక చోట అగిపోతుంది. అప్పు తీర్చనిదే అతని ఆత్మ స్వర్గానికి చేరుకోలేదు. (తిర్మిజి, బైహఖి)

హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: మేము ఓరోజు దైవప్రవక్త (స) దగ్గర కూర్చొనివుంటే కొందరు ప్రజలు ఒక జనాజా (శవం) తెచ్చి జనాజానమాజ్ (శవప్రార్థన) చేయమన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) వారిని “ఈ మృతుని మీద రుణభారం ఏదైనా ఉందా?” అని అడిగారు. వారు ఉంది అన్నారు. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట విని ఇలా అన్నారు:

“ఇలాంటి మనిషి కోసం జనాజానమాజ్ చేయడం వల్ల లాభం ఏమిటి? ఇతని ఆత్మ సమాధిలో ఆగిపోయింది. ఆకాశం వైపు అధిరోహించలేదు. మీలో ఎవరైనా ఇతని అప్పు తీరుస్తామని హామీ ఇస్తే నేనితని జనాజానమాజ్ చేస్తాను. లేకపోతే చేయలేను. ఎవరైనా ఇతని అప్పు తీర్చడంగాని, లేదా తీరుస్తామని హామీనివ్వడంగాని జరిగినప్పుడే నేను చేసే జనాజానమాజ్ వల్ల ఇతనికి ప్రయోజనం చేకూరుతుంది.” (తబ్రాని)

హజ్రత్ ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) ఒకరోజు ప్రభాతవేళ ప్రార్థన చేసిన తర్వాత “ఇక్కడ హుజైల్తేగ మనిషి ఎవరైనా ఉన్నాడా? మీ సోదరుడు స్వర్గద్వారం దగ్గర నిరోధించబడ్డాడు, అతను చేసిన అప్పు కారణంగా” అని అన్నారు. (తబ్రాని)

షైబాన్ బిన్ జుబైర్ (రజి) కథనం: మా నాన్న అబ్దుల్వాహిద్ బిన్ జైద్ గారు ఒక యుద్ధంలో పాల్గొనడానికి వెళ్తుంటే దారిలో ఒక చోట ఓ పెద్ద లోతైన బావి కన్పించింది. ఆ బావిలో నుంచి బాధతో మూల్గుతున్న ఓ మనిషి కంఠస్వరం వినిస్తుంటే, అదేమిటో చూడటానికి ఒకతను అందులోకి దిగాడు. దిగిచూస్తే ఒక మనిషి ఆసనంపై కూర్చొని ఉన్నాడు. ఆసనం కింద నీళ్ళున్నాయి. బావిలో దిగి చూస్తున్న వ్యక్తి అతనితో “నీవు మనిషివా లేక భూతానివా? మనిషివైతే నీ వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటో చెప్పు” అన్నాడు.

అప్పుడు బావిలో ఆసనం మీద కూర్చున్న మనిషి తన గోడు చెబుతూ “నేను మనిషినే. అంతాకియా నివాసిని. నేను చనిపోయిన తరువాత ఇక్కడ బంధించబడ్డాను. నామీద కొంత రుణభారం ఉండిపోయింది. నా కొడుకు అంతాకియాలో ఉన్నాడు. కాని వాడు నన్ను జ్ఞాపకం చేయడంలేదు. నేను చేసిన అప్పు కూడా తీర్చడంలేదు. అప్పు తీర్చితే నేనీ దుర్గతి నుండి బయటపడతాను” అని అన్నాడు.

ఈమాట విన్న తర్వాత బావిలో దిగిన వ్యక్తి బయటికి వచ్చాడు. బయటికి వచ్చి విషయం తన సహచరునికి వివరించాడు. ఇద్దరు ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటూ తాము యుద్ధంలో పాల్గొని తమకు లభించే

సమరసాత్తుల్ నుంచి కొంత సొమ్ము తీసి అతని అప్పు తీర్చుదాం అని చెప్పుకున్నారు. ఆ విధంగా వారిద్దరు అతని అప్పు తీర్చారు.

తరువాత వారు మరోసారి అటుగా ప్రయాణం చేస్తూ ఆ బావి దగ్గరకు పోయి తొంగిచూశారు. బావిలో ఆ మనిషి కన్పించలేదు. ఆరోజు రాత్రి వారిద్దరు మిత్రులు అక్కడే పడుకున్నారు. ఆరాత్రి వారి కలలో ఆ మనిషి కన్పించి “దైవం మీకు పుణ్యఫలం ప్రసాదించుగాక! మీరు నాఅప్పు తీర్చారు. దాంతో నేనిప్పుడు స్వర్గానికి చేరుకున్నాను” అని చెప్పాడు. (ఇబ్నె అబిద్దున్యా)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “ఎవరైనా అప్పుతీర్చకుండా చనిపోతే, ఆ అప్పు కారణంగా అతను నిర్బంధానికి గురవుతాడు. తన అసహాయత, ఒంటరితనా లను గురించి దేవుణ్ణి వేడుకుంటాడు. అప్పు తీరగానే అతని ఆత్మ గమ్యానికి చేరుకుంటుంది.” (తబ్రాని)

ధన వ్యామోహం-21

“సత్యానికి విముఖుడయి పోవడమేగాక ధనాన్ని కూడబెట్టి దాన్ని మాటి మాటికి సర్దిపెట్టుకుంటూ భద్రపరచుకున్న ప్రతివాడీ అది ఎలుగెత్తి పిలుస్తుంది.” (ఖుర్ఆన్-70:18)

“ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పరస్పరం పోటీపడి వీలైనంత ఎక్కువ సంపాదించా లన్న తపనే మిమ్మల్ని ఏమరుపాటులో పడవేసింది. చివరికి (అదే రందిలో) మీరు సమాధికి చేరుకుంటారు. (మీరసలు ప్రాపంచికసంపదే ప్రగతికి చిహ్నమని భావిస్తున్నారు కాబోలు.) ఎంతమాత్రం కాదు. త్వరలోనే మీకు తెలుస్తుంది (వాస్తవం ఏమిటో).” (ఖుర్ఆన్-102:1-4)

“నిందించే, హేళనచేసే, చాడీలుచెప్పే ప్రతివాడికీ వినాశం ఉంది. అతను (మితి మీరిన ధనవ్యామోహంతో) డబ్బు కూడబెడుతున్నాడు. (పరమలోభి అయి) దాన్ని మాటిమాటికి లెక్కపెట్టి దాచిపెడుతున్నాడు. అతని సంపద శాశ్వతంగా తన దగ్గర ఉంటుందని భావిస్తున్నాడు. ఎంతమాత్రం ఉండదు. అతను కసకస నలిపి తొక్కివేసే చోట విసిరి వేయబడతాడు. కసకస నలిపి

తొక్కివేసే చోటంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా? దేవుని (నరకా) అగ్ని. అది భగభగ మండుతూ గుండెలదాకా చేరుతుంది. వారిని ఆ అగ్నిగుండా లలో పడవేసి మూసివేయడం జరుగుతుంది. ఇలా వారు (నానాయాతనలు అనుభవిస్తూ) పొడవైన (అగ్ని) కీలల మధ్య చిక్కుకొని ఉంటారు. (ఖుర్ఆన్-104:1-9)

వ్యాపారంలో అబద్ధం, మోసం-22

“విశ్వాసులారా! మీరు ఒకరి సొమ్మును మరొకరు అన్యాయంగా, అక్రమంగా కాజేయకండి. ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు జరగవలసిందే. అయితే అవి పరస్పరం ఆమోదంతో జరగాలి. మిమ్మల్ని మీరు హతమార్చుకోకండి. (ఆత్మవంచనకు పాల్పడకండి.) దేవుడు మీపట్ల ఎంతో దయామయుడని గ్రహించండి. ఎవరు అన్యాయం, అక్రమాల ద్వారా ఇలా చేస్తాడో అతణ్ణి మేము తప్పనిసరిగా నరకంలో పడవేస్తాము.” (ఖుర్ఆన్-4:29,30)

అసత్యప్రమాణం తమకెంతో లాభం చేకూరుస్తుందనుకుంటారు చాలామంది వర్తకులు. కాని దైవప్రవక్త (స) వారిని గురించి ఇలా అన్నారు:

“(అసత్య)ప్రమాణం చేయడం వల్ల సరుకు అమ్ముడుపోతుంది గాని, వ్యాపారంలోని శుభం మాత్రం తరిగిపోతుంది.” (బుఖారి)

“మూడు రకాల మనుషుల వైపు దేవుడు ప్రళయదినాన దయా భావంతో కన్నెత్తి కూడా చూడడు. వారి పాపాలు క్షమించి వారిని పరిశుద్ధ పరచడు. పైగా వారికి తీవ్రమైన (నరక) శిక్ష విధిస్తాడు. వారిలో ఒక కోవకు చెందిన మనిషి అవసరానికి మించిన ప్రయాణసామగ్రి కలిగివున్నా తోటి ప్రయాణీకులకు వాటినిచ్చి ఆదుకోవడానికి నిరాకరిస్తాడు. రెండవ మనిషి ప్రాపంచిక స్వలాభాపేక్షతో రాజ్యాధినేతకు మద్దతునిస్తూ ప్రమాణం చేస్తాడు. అయితే ఆ రాజ్యాధినేత ధనమిస్తే సంతోషిస్తాడు, ఇవ్వకపోతే ముఖం మాడ్చుకుంటాడు. మూడవ మనిషి సాయంత్రంవేళ తన వ్యాపార సరుకుతో నిలబడి “సాటిలేని మేటి అయిన దేవుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నేనీ సరుకును ఇంత ధరకు కొన్నాను” అని (అబద్ధం) చెబుతాడు. ప్రజలు అతను నిజమే చెబుతున్నాడని భావిస్తారు.

దైవప్రవక్త (స) ఆ తరువాత ఖుర్ఆన్ లోని ఈ సూక్తి పఠిస్తారు : “కొందరు తమ వాగ్దానాలను, దేవుని విషయంలో చేసిన ప్రమాణాలను అతిస్వల్ప మూల్యానికి అమ్ము కుంటారు. ఇలాంటి (అమ్ముడుబోయిన)వారికి పరలోకంలో ఎలాంటి (సుకృతఫలం) వాటా లభించదు. వారితో దేవుడు మాట్లాడడు. చివరికి ప్రళయదినాన వారివైపు కన్నెత్తి కూడా చూడడు. వారిని పరిశుద్ధపరిచే ప్రసక్తి అంతకన్నా లేదు. పైగా వారికి (నరకంలో) వ్యధా భరితమైన శిక్ష పడుతుంది.” (ఖుర్ఆన్-3:77) (బుఖారి, ముస్లిం)

సరకుల కల్తీ, నాణ్యతలు-23

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “అమ్ముతున్న సరుకులోని లోపాలను కొనుగోలుదారులకు బహిగతంచేసి అమ్ముడం (ధర్మయుక్తమైన పద్ధతి. అది) తప్ప మరే పద్ధతినైనా అనుసరించి సరుకు విక్రయించడం ఏమాత్రం ధర్మసమ్మతంకాదు. అంతేకాదు, ఆ లోపం తెలిసివున్నవ్యక్తి దాన్ని బహిగతం చేయకుండా మౌనం వహించడం కూడా ధర్మసమ్మతంకాదు.” (ముస్తఖా).

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “కొనేవారు, అమ్మేవారు విడిపోనంతవరకు వారిద్దరికీ (వ్యాపారవ్యవహారాన్ని రద్దుచేయడానికి లేదా ఖాయపరచడానికి) హక్కుంటుంది. వ్యాపారవ్యవహారంలో వారిద్దరు ఏ విషయాన్నీ దాచ కుండా నిజం చెప్పి స్పష్టంగా మసలుకుంటే అలాంటి వ్యాపారంలో ఇద్దరికీ శుభం కలుగుతుంది. అబద్ధమాడి (సరుకు)లోపాలను దాచినట్లయితే ఆందులో ఎవరికీ ఎలాంటి శుభం చేకూరదు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ అబ్దుల్ హమీద్ బిన్ మహ్మూద్ మగ్రిబి కథనం: నేను ఓసారి అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడికి కొందరు మనుషులు వచ్చి ఓ సంఘటన గురించి ఇలా తెలిపారు: “మేము హజ్జీయాత్రకు బయలుదేరి జుల్సఫా ప్రాంతానికి చేరుకునేటప్పటికి మా సహచరుడొకతను చనిపోయాడు. మేము స్నానం, వస్త్రసంస్కారం చేయించి సమాధి తవ్వడం ప్రారంభించాం. తవ్వకం పూర్తయిన తరువాత శవాన్ని సమాధిలో దించుదామని అనుకుంటుండగానే అకస్మాత్తుగా సమాధిలో ఓ

పెద్ద నల్లత్రాచు ప్రత్యక్షమయింది. ఆ పాము ఎంత పెద్దదంటే అది మొత్తం సమాధిని ఆక్రమించుకుంది. మేము ఆ సమాధిని వదిలేసి వేరే చోట మరో సమాధి తవ్వము. కాని అక్కడ కూడా సమాధి త్రవ్వకం పూర్తికాగానే ఎక్కడప్పుంచో ఇలాంటి పామే వచ్చి చుట్టచుట్టుకొని పడుకున్నది. మేమా సమాధిని వదిలేసి మీ దగ్గరకు వచ్చాం (ఈ విచిత్ర సంఘటనకు కారణం ఏమిటో చెబుతారని).”

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఈ సంగతి విని “అది మృతుడి ఆచరణ, నల్లత్రాచు రూపంలో వచ్చింది. మీరు యావత్తు భూమండలంలో ఎక్కడ సమాధి తవ్వినా అక్కడికి ఈ పాము వస్తుంది. అంచేత మీరు ఏదో ఒక సమాధిలో వేసి పూడ్చిపెట్టండి” అని చెప్పారు. మేము అలాగే ఒక సమాధిలో పూడ్చివేశాం. తరువాత మేము హజ్ జయాత్ర జరిపి వచ్చాము. రాగానే మృతుని ఇంటికి వెళ్ళి అతని భార్యకు విషయం వివరించి అతని ఆచరణ గురించి అడిగాము. దానికామె ఇలా చెప్పింది:

“మా ఆయనగారు ధాన్యపు వ్యాపారం చేస్తుండేవారు. వ్యాపార సరుకు నుంచి ఇంటిఖర్చుల కోసం ఎంత ధాన్యం తీస్తారో అంతే పొట్టు, పుల్లలు, గడ్డిపరకలు వ్యాపార ధాన్యంలో కలిపి అమ్మేవారు. ఈ దుష్కార్యమే ఆయనకు సమాధిలో యాతనకు కారణమయింది.” (బైహఖి, ఇబ్నె అబిద్దున్యా)

బ్లాక్ మార్కెట్-24

అక్రమ లాభార్జన పద్ధతుల్లో బ్లాక్ మార్కెట్ ఒకటి. ఈ రోజుల్లో చిన్నా పెద్దా వ్యాపారస్తులంతా ఈ జాడ్యానికి లోనయి వినియోగదారుల రక్తాన్ని పీల్చివేస్తున్నారు. వీరు అధిక లాభాలు గడించాలన్న ఆత్మాశతో నిత్యావసర వస్తువుల్ని నెలల తరబడి ఆపి అలా కృతిమ కరువు సృష్టించి విపరీతమైన ధరలతో వాటిని క్రమంగా మార్కెట్లోకి ప్రవేశపెట్టారు. అక్రమ వ్యాపారస్తుల్ని గురించి దైవప్రవక్త (స) హితోక్తులు చూడండి:

“అక్రమనిల్వలు చేసేవాడు పాపాత్ముడవుతాడు.” (ముస్లిం)

“అక్రమనిల్వలు చేసేవాడు దుర్మార్గుడు. దేవుడు ధరలు తగ్గిస్తే అతను సంతోషిస్తాడు, ధరలు పెంచితే బాధపడతాడు.” (బైహఖి-మిష్కాత్)

“నిత్యావసర వస్తువుల్ని నిలువచెయ్యక సమయానికి బజారుకు తెచ్చి అమ్మే వ్యక్తి దైవానుగ్రహానికి అర్హుడవుతాడు. దేవుడు అతనికి పుష్కలంగా ఉపాధి ప్రసాదిస్తాడు. దీనికి భిన్నంగా (సరుకులు) నిలువచేసే వ్యక్తి దైవశాపానికి గురవుతాడు.” (ఇబ్నెమాజ)

“ఒక మనిషి నలభై రోజుల దాకా ధాన్యాన్ని ఆపివుంచి ధరలు పెరిగేందుకు ఎదురుచూస్తున్నాడంటే అతను దేవుని పట్ల విసిగిపోయాడన్న మాట. దేవుడు కూడా అతని పట్ల విసిగి పోతాడు.” (మిష్కాత్)

“ఎవరైనా నలభై రోజులదాకా ధాన్యం (మార్కెట్లోకి తీసుకురా కుండా) ఆపివుంచిన తరువాత దానికి సంబంధించిన దానం చేస్తే ఆ దానం అతనికి పాప పరిహారంగా మారదు.” (మిష్కాత్ షరీఫ్)

హజ్రత్ రిఫాఅ (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “వ్యాపారంలో దైవభీతిపరాయణత, నిజాయితీలతో మసలుకుంటూ (కొనుగొలుదారుని) హక్కు పూర్తిగా నెరవేర్చిన వ్యాపారులు తప్ప మిగిలిన (అక్రమ) వ్యాపారు లందరూ పునరుత్థానదినాన హషర్ మైదానంలో పచ్చి తిరుగుబోతులుగా ప్రవేశపెట్టబడతారు.” (తిర్మిజి)

తూనికలు, కొలతలు-25

ఆర్థిక వ్యవహారాలకు సంబంధించిన ఖుర్ఆన్, హదీసు ఆజ్ఞలను పాటించడం కూడా దైవారాధన క్రిందికే వస్తుంది. శారీరక ఆరాధనల విషయంలో ఏవైనా పారపాట్లు జరిగితే దేవుడు క్షమిస్తాడని ఆశించగలం. కాని అర్థ సంబంధమైన ఆరాధనల విషయంలో జరిగిన పాపాలను సంబంధిత వ్యక్తులు క్షమించనంతవరకూ దేవుడు కూడా క్షమించడు.

“సరైన పాత్రతో కొలచి ఇవ్వండి. తూచవలసి వస్తే సరైన త్రాసుతో తూచివ్వండి. ఇదే సరైన పద్ధతి. ఫలితం రీత్యా కూడా ఈ పద్ధతే మంచిది”. (ఖుర్ఆన్-17:35)

“అయనే త్రాసును కూడా సృష్టించాడు. కనుక మీరు త్రాసు సమ తూకాన్ని చెడగొట్టకండి. న్యాయంగా, సవ్యంగా తూచివ్వండి”. (ఖు.55:8,9)

“తూకం తగ్గించేవారికి వినాశం తప్పదు. వారు ప్రజల నుండి (సరుకు) తీసుకునే టప్పుడు పూర్తిగా తూచి లేక కొలచి తీసుకుంటారు; ఇచ్చేటప్పుడు తగ్గించి ఇస్తారు. ఒక భయంకర దినాన తాము లేపి ప్రవేశ పెట్టబడతామని వారికి తెలియదా? ఆరోజు యావత్తు మానవులు విశ్వ ప్రభువు ముందు (తలలు వంచి) నిలబడతారు.” (ఖుర్ఆన్-83:1-6)

“నీతిమంతుడయిన వ్యాపారి అంతిమ (ప్రళయ) దినాన దైవప్రవక్తల, సత్యవంతుల, అమరగతుల సహచర్యంలో ఉంటాడు”. (తిర్మిజి)

దళారీ వ్యవస్థ-26

ఏ వస్తువునైనా కొని స్వాధీనంలోకి తీసుకోవడం వరకు దాన్ని ఇతరులకు అమ్మడం నిషిద్ధం. “మీ దగ్గరలేని వస్తువును అమ్మకూడద”ని దైవప్రవక్త (స) ఆదేశించారు. (తిర్మిజి) అలాగే “మీరేదైనా వస్తువును కొన్నప్పుడు దాన్ని మీ అధీనంలోకి తీసుకోకముందే ఇతరులకు అమ్మకూడద”ని కూడా దైవప్రవక్త (స) ఆదేశించారు. (అహ్మద్)

“ప్రజలు మార్కెట్లో ధాన్యపు రాసులను నిల్చున్నవళంగా కొని అక్కడికక్కడే అమ్మేస్తారు. కాని దైవప్రవక్త (స) ధాన్యపు రాసిని కొన్నచోటు నుంచి వేరేచోటుకు తరలించనంత వరకు దాన్ని ఇతరులకు అమ్మకూడదని సెలవిచ్చారు.” (బుఖారి)

ఈ పద్ధతి అనేకచోట్ల ఈనాడు కూడా సాగుతోంది. ఒకతను ఒకచోట సరుకును లక్ష రూపాయలకు ‘బుక్’ చేసుకొని దాన్ని మరొకతనికి బయానా (అడ్వాన్స్) తీసుకొని లక్షన్నర రూపాయలకు అమ్ముతాడనుకోండి. లేదా మొదటి వ్యక్తి సరుకును పదివేలో ఇరవై వేలో బయానా మాత్రమే ఇచ్చి కొన్న తరువాత దాన్ని లాభం మీద మరొకతనికి అమ్ముతాడు. అలాంటి పరిస్థితిలో మొదటి వ్యక్తి అమ్మకందారునికి, కొనుగోలుదారునికి మధ్య దళారీగా వ్యవహరించినట్లు అవుతుంది. ఈ పద్ధతినే ఇస్లాం నిషేధించింది.

అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలిపారు: “మీరు అమ్మకంలో అత్యధిక లాభాలు గడించే ఉద్దేశ్యంతో పట్టణం బయటికి వెళ్ళి వర్తకబిడారాలను ముందుగా కలుసుకోకండి. పట్టణవాసి బయట నుండి సరుకులతో వచ్చే గ్రామీణుని సరుకు అమ్మకూడదు.”

హదీసు ఉల్లేఖకుడు ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి)ని “పట్టణవాసి గ్రామీణుని కొరకు సరుకు అమ్మడం అంటే ఏమిటి?” అని అడిగారు. దానికి ఆయన “అంటే దళారీగా మారకూడదని అర్థం” అని చెప్పారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

“పట్టణం బయట వాణిజ్యబృందాలకు ఎదురేగి సరుకు (మార్కెట్కు చేరుకోక ముందే) కొనడాన్ని దైవప్రవక్త (స) వ్యతిరేకించారు.” (బుఖారి)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : “ధాన్యం లేక అపరాలను కొన్న తరువాత వాటిని స్వాధీనం చేసుకోవడం వరకు మరొకరికి అమ్మకూడదు.” (బుఖారి)

హజ్రత్ ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) కథనం: “ధాన్యం, అపరాలను (అమ్మకం దారుడి నుండి) స్వాధీనంచేసుకోక ముందే (మరొకరికి) అమ్మకూడదని దైవప్రవక్త (స) ఆంక్ష విధించారు.” ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) ఉద్దేశంలో ఈ ఆజ్ఞ ఇలాంటి వస్తువులకు మాత్రమేగాని అన్ని వస్తువులకు వర్తించదు. (బుఖారి)

ఇమాం షాఫియి (రహ్మాలై) ప్రకారం ఒక్క ధాన్యం, అపరాలే కాదు స్థిర, చర వస్తువులన్నీ స్వాధీనంలోకి తీసుకోకముందే అమ్మడం ధర్మ సమ్మతం కాదు. ఇమాం అబూహనీఫా (రహ్మాలై) ప్రకారం భూమి, ఇల్లు, తోట వగైరా స్థిరాస్తులు స్వాధీనంచేసుకోవడానికి ముందే అమ్మడం ధర్మ సమ్మతమే. ఎక్కవమంది ధర్మవేత్తలు ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థించారు.

ఈనాడు పెద్దపెద్ద కంపెనీలు కమీషన్ ప్రాతిపదికపై ఏజెంట్లను నియమించి వ్యాపారం నడుపుతున్నాయి. ఈ పద్ధతి కొంతవరకు నయమే. కాని ఏజెంట్లు దళారీలై సంస్థ నుంచి కమీషన్తో పాటు కొనుగోలుదారుల నుంచి కూడా దోచుకుంటున్నారు. హైదరాబాద్లో నేనొక సాఫ్ట్వేర్ (అప్గ్రేడ్

వర్షన్) కొనడానికి ఓ కంపెనీ ఏజెంటుని పిలిపించి ధర అడిగితే 7000-రూపాయలని చెప్పాడు. నేనిదివరకే ఒరిజనల్ వర్షన్ 7000/- రూపాయలకు కొనివున్నాను. ఇప్పుడితను అప్ గ్రేడ్ వర్షన్ కు కూడా ఏడువేలు అడగటంతో నాకు అనుమానం వచ్చి అతణ్ణి పంపివేశాను. తరువాత నేను నేరుగా ఆ సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీకి వెళ్ళి అడిగితే రూ 2,500/-లు మాత్రమేనని చెప్పారు. నేనందులో బేరంచేసి రూ 2,200/-లకే కొన్నాను.

వ్యాపార భాగస్వామ్యం-27

“కలసిమెలసి పనిచేసేవాళ్ళు సాధారణంగా పరస్పరం అన్యాయానికి పాల్పడతారు. అయితే సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రం అలా చేయరు. అలాంటి నిజాయితీపరులు బహుకొద్ది మంది మాత్రమే ఉంటారు.” (ఖుర్ఆన్-38:24)

దైవప్రవక్త(స) దేవునిమాటల్ని ఇలా తెలిపారు: “ఇద్దరు భాగస్వాములు కలసి ఏదైనా పని చేస్తున్నప్పుడు వారిద్దరు పరస్పరం నమ్మక ద్రోహానికి, మోసానికి పాల్పడకుండా నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తున్నంత వరకూ నేను వారితో ఉంటాను. (నేను వారికి సహాయం చేస్తువుంటాను.) ఒకవేళ వారు నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడటం మొదలుపెడితే మాత్రం నేను వారికి సహాయం చేయడం ఆపేస్తాను.” (మిష్కాత్)

ఖైబర్ బప్పంద ప్రకారం ముస్లింల యాజమాన్యంలోకి వచ్చిన యూదుల సేద్యభూముల్ని సేద్యంచేసి అర్ధపంట ముస్లింలకిచ్చే షరతుపై వాటిని ఖైబర్ యూదుల అధీనంలోనే ఇవ్వడం జరిగింది. మరుసటి సంవత్సరం పంటలు పండిన తరువాత దైవప్రవక్త (స) పంట వసూలుచేసి తీసుకురావడానికి అబ్దుల్లా బిన్ రవాహా (రజి)ను ఖైబర్ కు పంపించారు.

ఆయన వెళ్ళి యూదులతో “మీరు పంచుతారా లేక నన్ను పంచ మంటారా?” అని అడిగారు. దానికి వారు మీరే పంచండని అన్నారు. అప్పుడాయన మొత్తం పంటను రెండు భాగాలుగా చేసి “వీటిలో మీరు కోరుకున్న భాగం తీసుకోండి” అని చెప్పారు. యూదులు ఈ న్యాయవైఖరి

చూసి “ఈ న్యాయవైఖరి కారణంగానే భూమ్యాకాశాలు నిలకడగా ఉన్నాయి. (లేకుంటే ఎప్పుడో ప్రళయం వచ్చిపడేది.)” అన్నారు. (హదీస్)

పండ్లు, పంటల వ్యాపారం-28

అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం: “పండ్లు వాడేందుకు యోగ్యమైనవని స్పష్టం కానంతవరకు వాటిని అమ్మకూడదని దైవప్రవక్త (స) వారించారు. ఆయన కొనేవాడిని కూడా వారించారు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) కథనం: ఖర్జూర పండ్లు తినడానికి యోగ్యమవనంత వరకు లేదా బరువయినవి కానంతవరకు వాటిని అమ్మకూడదని దైవప్రవక్త (స) వారించారు. అప్పుడొకతను “బరువయినవంటే ఏమిటని అడిగితే “నిల్వ చేయడానికి వీలైనవి (బాగా పండినవి) అని అర్థం” అని చెప్పారు ఆయన. (బుఖారి)

అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం: పండ్ల మీద రంగు స్పష్టంగా వ్యక్తం కానంతవరకు వాటిని అమ్మకూడదని దైవప్రవక్త (స) ఆదేశించారు. అప్పుడొకతను “రంగు స్పష్టంగా వ్యక్తమవడం అంటే ఏమిట”ని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త(స) “పండి దానిపై ఎరువుదనం రానంతవరక”ని చెప్పారు. ఆ తరువాత ఆయన “కాస్త మీరే ఆలోచించండి. (కాపుకు రాకముందే లావాదేవీలు జరిగిన పక్షంలో) ఒకవేళ దేవుడు పండ్లను ఆపిఉంచితే (అంటే పంటనష్టం జరిగితే) అమ్మకందారుడు తన సోదరుని పైకం ఏ వస్తువుకు బదులుగా తీసుకుంటాడు?” అని అన్నారు. (బుఖారి)

వారసత్వపు ఆస్తి పంపకం-29

ఇస్లాం ఆర్థికవ్యవస్థలో జకాత్ తర్వాత వారసత్వపు ఆస్తిపంపిణీకి ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఇచ్చింది. ఆస్తిపంపిణీ విద్య ప్రతిముస్లిం తాను నేర్చుకోవడమేగాక ఇతరులకు కూడా నేర్పాలని దైవప్రవక్త (స) తాకీదు చేశారు. కనుక ప్రతిముస్లిం సామాజిక బాధ్యతలు, ఆస్తి పంపకం, ఇతర ఆర్థిక విషయాలకు సంబంధించిన ఇస్లాం బోధనలను గురించి కూడా తెలుసుకోవాలి. అజ్ఞానం మనిషిని దైవాగ్రహం నుండి తప్పించజాలదు.

దైవప్రవక్త (స) ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ “మీ విధులేమిటో తెలుసుకోండి. అంటే మీరు ఆస్తిపంపకం పద్ధతుల్ని నేర్చుకోండి. ఇతరులక్కూడా నేర్పండి. ఆస్తిపంపకానికి సంబంధించిన జ్ఞానం సగం జ్ఞానంతో సమానం” అని అన్నారు. (ఇబ్రైమాజ)

“తల్లిదండ్రులు, ఇతర బంధువులు వదలిన ఆస్తి కొద్దిగా ఉన్నా, ఎక్కువగా ఉన్నా అందులో పురుషులకూ వాటా ఉంది; స్త్రీలకూ వాటా ఉంది. ఇవి (దైవ)నిర్ణీత వాటాలు. (వాటిని తగ్గించడానికి లేదా పెంచడానికి ఎవరికీ అధికారం లేదు.) ఆస్తిపంపకం జరుగు తున్నప్పుడు వారసులుకాని (నిరుపేద) బంధువులు, అనాథలు, అగత్యపరులు ఎవరైనా వస్తే వారిక్కూడా ఎంతోకొంత ఇచ్చిపంపండి.” (ఖుర్ఆన్-4:7,8)

“ప్రజలు చనిపోతూ తమ పసిపిల్లలను నిస్సహాయ స్థితిలో వదలి పోవలసివస్తే, ఆతర్వాత వారి పరిస్థితి ఏమిటని ఆలోచించి భయపడాలి. కనుక వారు (ఇతరుల అనాథపిల్లల విషయంలో కూడా) దేవునికి భయపడుతూ సవ్యమైన మాటనే పలకాలి. అన్యాయంగా అనాథబాలల ఆస్తుల్ని తింటున్నవారు నిజానికి తమ పొట్టలను అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు. వారు తప్పక భగభగమండే అగ్నిలో వినరేయబడతారు. (ఖుర్ఆన్-4:9,10)

ఉహుద్ యుద్ధం తర్వాత హజ్రత్ సాద్ బిన్ రుబై (రజి) భార్య తన కుమార్తెలిద్దర్ని వెంట బెట్టుకొని దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చారు. ఆమె తనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఏకరువు పెట్టా ఇలా అన్నారు: “దైవప్రవక్తా! వీళ్ళిద్దరూ సాద్ కుమార్తెలు. సాద్ మీతోపాటు ఉహుద్ యుద్ధంలో పాల్గొని అమరగతులయ్యారు. ఆ తరువాత ఈ బాలికల పినతండ్రి మా ఆస్తిసంతటిని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. వీరి కోసం ఒక్క పైసా వదలిపెట్టలేదు. ఇలాంటి స్థితిలో ఈ బాలికల్ని ఎవరు పెళ్ళి చేసుకుంటారు?” దీన్ని గురించే పై సూక్తులు అవతరించాయి.

“స్త్రీలకు లభించవలసిన మహర్ (వధు కట్టం)ను (విధిగా భావించి) వారికి సంతోషంగా ఇచ్చివేయండి. అయితే వారు గనక సంతోషంగా కొంత

మహర్ మాఫీచేస్తే దాన్ని మీరు నిరభ్యంతరంగా అనుభవించవచ్చు.” (ఖుర్ఆన్-4:4)

మహర్, ఇతర కానుకల రూపంలో పురుషుడు స్త్రీకి ఎంత పెద్ద ధనరాసి ఇచ్చి ఉన్నా అవన్నీ ఆమె సొంతఆస్తుల క్రిందికి వస్తాయి. వాటిని పురుషుడు మళ్ళీ తీసుకోకూడదు. అలాగే మహర్కు పరిమితి విధించి అంతే చెల్లించాలని షరతులు కూడా పెట్టకూడదు.

“మీరు ఒకభార్య స్థానంలో మరొక భార్యను చేసుకోడానికి నిర్ణయించుకుంటే, మొదటి భార్యకు మీరు ఎంతపెద్ద ధనరాసి ఇచ్చివున్నా దాన్ని ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ మళ్ళీ తీసుకోరాదు.” (ఖుర్ఆన్-4:20)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “ఎగవేసే ఉద్దేశ్యం పెట్టుకొని మహర్ కింద కొంతపైకం చెల్లించే ఒప్పందంతో ఏదైనా స్త్రీని వివాహమాడిన పురుషుడు వాస్తవంగా ఒక వ్యభిచారి. అప్పు తీసుకొని తిరిగిచెల్లించే ఉద్దేశం లేనివాడు నిజానికి ఒక దొంగ.” (మిష్కాత్)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ఏ మనిషి తన వారసునికి అతనికి రావలసిన వారసత్వపు ఆస్తివాటా దక్కకుండా చేస్తాడో అలాంటి మనిషికి దేవుడు స్వర్గవారసత్వం లభించకుండా చేస్తాడు.” (ఇబ్రైమాజ)

ఈనాడు మహర్ స్థానంలో వరకట్న రక్కసి చోటుచేసుకొని కరాళ నృత్యం చేస్తోంది. ఎవరైనా సంబంధం తీసుకురాగానే అబ్బాయి తల్లిదండ్రులు మొట్టమొదట అడిగే ప్రశ్న “కట్నం ఎంతిస్తారట?” అనేదే. అంతేగాని, ఆ అమ్మాయి చదువు, సంస్కారం, గుణగణాలు ఎలాంటివి, ఆమె కుటుంబమర్యాదలు ఏమిటీ అని విచారించరు. ఇప్పుడు కట్నం వేరు, కానుకలు వేరు. కట్నం అంటే నగదు పైకం. ఇది వేల నుండి లక్షల్లో ఉంటుంది. కానుకలు అంటే వస్తురూపేణ ముట్టవలసిన ముడుపులు. ఇది చెంబు, తపేళ, కంచం, మంచం లాంటి సాధారణ వస్తువులు కాదు. సాధారణ ఉద్యోగి సయితం స్కూటర్, టీవీ, ఫ్రిజ్ మొదలయిన ఎంతో విలువయిన వస్తువుల్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాడు.

అజ్ఞానం, అనాగరికం మూలంగా ఎవరైనా ఇలాంటి దుష్టకార్యాలకు పాల్పడుతున్నారంటే అది కొంతవరకు సబబైనదే. కాని నమాజులు చేస్తూ, రోజులు పాటిస్తూ గొప్ప ధార్మికులనబడేవారు సైతం వధువు తల్లిదండ్రుల నుంచి లక్షలు గుంజుతున్నారు. వీరసలు కట్టాన్ని నేరంగా, పాపకార్యంగా భావించడానికి బదులు దాన్ని తప్పనిసరి రివాజుగా తలుస్తున్నారు.

బంధుప్రేమ-30

సామాజిక వ్యవస్థలో బంధువులతో సత్సంబంధాలు ఎంతో ముఖ్యమైన విషయం. రక్తసంబంధీకులతో, నన్నిహిత బంధువులతోనే సంబంధాలు విచ్ఛిన్నం చేసుకునే మనిషి సమాజంలోని ఇతర మానవుల పట్ల చిత్తశుద్ధితో సత్సంబంధాలు కలిగివుంటాడని ఆశించలేము.

“రక్త సంబంధీకులతో మీకేర్పడివున్న సహజ బాంధవ్యాన్ని తెంచకండి. దేవుడు మీ చర్యల్ని ఓకంట గమనిస్తున్నాడన్న సంగతి మరచిపోకండి.” (ఖుర్ఆన్-4:1)

“తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్వర్తనంతో వ్యవహరించండి. బంధువులు, అనాథలు, నిరుపేదలతో మంచిగా మసలుకోండి. ఇరుగుపొరుగు బంధువులకు, పరిచయంలేని పొరుగువారికి, (మీ దైనందిన కార్యకలాపాలలో) తారస పడే మిత్రులకు, బాటసారులకు, మీ అధీనంలో వున్న బానిసలకు మేలు చేయండి.” (4:36); “అయితే దైవగ్రంథం ప్రకారం రక్తసంబంధీకులే ఒకరి కొకరు ఎక్కువ హక్కుదారులు.” (ఖుర్ఆన్-8:75)

మనిషిలో నిజమైన బంధుప్రేమ ఉంటేనే బంధువులతో సత్సంబంధాలు కలిగివుంటాడు. ఇలాంటి బంధుప్రేమను ఇస్లాంలో ‘సిలారహ్మా’ అంటారు. ఆస్తి-అంతస్తులు చూసుకొని మిడిసిపడుతూ పేదబంధువులకు దూరంగా మసలుకోవడం, వారిహక్కులు కాలరాయడం బంధుప్రేమ అన్నించుకోదు.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : దేవుడు సమస్త సృష్టిరాసుల్ని సృజించిన తర్వాత ‘బంధుప్రేమ’ లేచినెలబడి

“(దేవా!) నేను బంధుత్వాల తెగతెంపుల బారినుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను” అన్నది. దేవుడు దాని మాట విని “అయితే నీపట్ల సత్సంబంధాలు కలిగివుండే వాడిపట్ల నేనూ సత్సంబంధాలు కలిగివుంటాను. నీతో సంబంధాలు తెగతెంపులు చేసుకునే వాడితో నేనూ సంబంధాలు తెగతెంపులు చేసుకుంటాను. ఇది నీకిష్టమేనా?” అని అన్నాడు. దానికి బంధుప్రేమ “ఇష్టమే ప్రభూ!” అన్నది. అప్పుడు దేవుడు “సరే ఆ భాగ్యం నీకు దక్కుతుంది” అని చెప్పాడు. (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలిపారు: బంధుత్వం దైవ సింహాసనానికి వ్రేలాడబడి “నాతో సత్సంబంధాలు కలిగివున్న వాడితో దేవుడు కూడా సత్సంబంధాలు కలిగివుండుగాక! నన్ను విచ్ఛిన్నం చేసినవాడిని దేవుడు కూడా విచ్ఛిన్నం చేయుగాక!” అని ప్రార్థిస్తూ ఉంటుంది. (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ జుబైర్ బిన్ ముత్తిమ్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఈవిధంగా తెలియజేశారు: “బంధుత్వాన్ని త్రొవ్వేసేవాడు స్వర్గంలో ప్రవేశించలేడు.” (బుఖారి)

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలిపారు: ఒకతను వచ్చి “దైవప్రవక్తా! నా బంధువులు కొందరున్నారు. నేను వారితో సత్సంబంధాలు కొనసాగించాలని ఎంత ప్రయత్నిస్తున్నా వారు మాత్రం నాతో సంబంధాలు తెగతెంపులు చేసుకోవాలనే చూస్తున్నారు. నేను వారిపట్ల మంచిగా వ్యవహరిస్తుంటే వారు నాకు కీడు తలపెట్టున్నారు. నేను వారిపట్ల మృదువైఖరి అనుసరిస్తుంటే వారు నాపట్ల కఠినంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు” అంటూ తన గోడు వెళ్ళబుచ్చున్నాడు. దైవప్రవక్త (స) అతని మాటలు విని “నువ్వు చెప్పింది నిజమేఅయితే నువ్వు వారి నోళ్ళలో వేడి బూడిద పోస్తున్నావనుకో. నువ్వు వారిపట్ల ఇలాగే సత్ప్రవర్తనతో మెలుగుతున్నంత కాలం దేవుని తరపున వారికి వ్యతిరేకంగా ఒక సహాయకుడు నీవెంట ఉంటాడు” అని అన్నారు. (ముస్లిం)

తల్లిదండ్రుల హక్కులు-31

ఇస్లాంలో దేవునిహక్కులు, దాసులహక్కులని రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. దాసుల హక్కులలో మొట్టమొదటి అంశం తల్లిదండ్రుల హక్కులే. కనిపించి, విద్యాబుద్ధులు నేర్పిన తల్లిదండ్రుల హక్కులనే నెరవేర్చని మనిషి మనస్ఫూర్తిగా దేవుని హక్కులు నెరవేర్చగలడని కూడా ఏమాత్రం ఆశించలేము.

“తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్భావంతో మనసుకోండి. మీ ముందు వారిద్దరిలో ఎవరైనా వృద్ధులైఉంటే వారిని ‘ఉఫ్’ అని కూడా విసుకోకండి. కసురు కుంటూ విదిలించి మాట్లాడకండి. వారితో గౌరవంగా మాట్లాడండి; దయార్థహృదయంతో, వినయంతో వారి ముందు తలవంచి ఉండండి. ‘ప్రభూ! వీరు నన్ను చిన్నతనంలో ఎలా కరుణతో, వాత్సల్యంతో పెంచి పోషించారు అలా నీవు వీరిని కరుణించు’ అని ప్రార్థించండి.” (ఖుర్ఆన్-17:23,24)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “(ఏకేశ్వరుడయిన) దేవునికి ఇతరుల్ని సాటి కల్పించడం, తల్లిదండ్రుల మాట వినకపోవడం, నరహత్య, అసత్య ప్రమాణం (మొదలైనవి) ఘోరమైన పాపాలు.” (బుఖారి)

ఒకతను దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికి వచ్చి తనను జిహాద్ లో పాల్గొనడానికి అనుమతించమని విన్నవించుకున్నాడు. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట విని “నీ తల్లిదండ్రులు జీవించివున్నారా?” అని అడిగారు. దానికా వ్యక్తి, ఉన్నారని చెప్పాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “అయితే నీవు వారిద్దరి సేవలోనే పోరాడుతూ ఉండు” అని చెప్పారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “వృద్ధులయిన తల్లి దండ్రులు ఇద్దరుగాని లేక వారిలో ఒకరుగాని బ్రతికుండగా (వారికి సేవచేసి) స్వర్గంలో ప్రవేశించలేకపోయిన వాడి ముక్కుకు మన్ను తగల! వాడి ముక్కుకు మన్ను తగల!! వాడి ముక్కుకు మన్ను తగల!!!” ఇలా ఆయన మూడు సార్లు శపించారు. (ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు : “బానిసత్వంలో మగ్గుతున్న తండ్రిని కొని అతనికి విముక్తి కలిగించితే తప్ప సంతానం అతని రుణం తీర్చుకోలేదు.” (బుఖారి)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : “తండ్రి స్వర్గద్వారాలన్నిటిలో మధ్యద్వారం లాంటివాడు. నీ కిష్టమయితే ఆ ద్వారాన్ని నాశనం చేసుకో లేదా కాపాడుకో.” (తిర్మిజి)

తల్లిదండ్రులిద్దరిలోనూ తల్లి స్థానానికి ఓ ప్రత్యేకత ఉంది. పిల్లవాడి పుట్టుక, పోషణల విషయంలో తండ్రి శ్రమ-త్యాగాల కన్నా తల్లి శ్రమ-త్యాగాలే ఎక్కువగా ఉంటాయి. కనుక న్యాయంరీత్యా సంతానంపై తండ్రిహక్కుల కన్నా తల్లిహక్కులే అధికంగా ఉంటాయి.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ఉల్లేఖనం: ఒకతను దైవప్రవక్త (స)ను “నేను సేవ చేయడానికి నా తల్లి దండ్రులలో ఎవరికొక హక్కుదారులు?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త “నీ తల్లి” అని సమాధానమిచ్చారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ “ఆ తరువాత ఎవరు?” అని ప్రశ్నించాడు. దానికి కూడా దైవప్రవక్త (స) “నీ తల్లి” అనే సమాధానమిచ్చారు. ఆ వ్యక్తి తిరిగి “ఆ తరువాత ఎవరు?” అని అడిగాడు. దైవప్రవక్త (స) “నీ తల్లి” అనే జవాబిచ్చారు. అతను మళ్ళీ “ఆ తరువాత ఎవరు?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “నీ తండ్రి” అని చెప్పారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

ఒకతను దైవప్రవక్త (స)తో “నేను జిహాద్ చేయాలనుకుంటున్నాను” అని అన్నాడు. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట విని “నీ తల్లిదండ్రులు ఉన్నారా?” అని అడిగారు. దానికా వ్యక్తి “నా తల్లి మాత్రమే బ్రతికుంది” అన్నాడు. “అయితే నీ తల్లి పట్ల సత్పూర్వకం కలిగివుండు. నీవు నీ తల్లికి శక్తివంచనలేకుండా సేవ చేయగలిగితే జిహాద్ పుణ్యమే కాదు, హజ్-ఉమ్రాలు చేసినంత పుణ్యం కూడా లభిస్తుంది” అన్నారు దైవప్రవక్త (స)- (అబూయాలా-తబ్రాని)

ఒకతను వచ్చి “నేను జిహాద్ లో పాల్గొనాలని అనుకుంటున్నాను. మీ సలహా ఏమిట”ని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స) నీ తల్లి బ్రతికే ఉందా?”

అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి “నా తల్లి బ్రతికే ఉంది” అన్నాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “అయితే నువ్వ్యామెకు సేవ చేస్తూఉండు. ఆమె పాదాల క్రింద (నీ)స్వర్గం ఉంది” అని చెప్పారు. (నసాయి)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒకసారి నాలుగు ఘోరపాపాలను గురించి ప్రస్తావించారు. అందులో మొట్టమొదటి ఘోరపాపం తల్లి పట్ల అవిధేయత చూపడమే. (బుఖారి, ముస్లిం)

సంతానం-తల్లిదండ్రుల బాధ్యతలు-32

మహాప్రవక్త మహితోక్తి : “తండ్రి తన సంతానానికి ఇచ్చే కానుకలలో మంచి విద్యాబుద్ధులు గరపడమే గొప్ప కానుక. దానికి మించిన శ్రేష్ఠమైన కానుక మరేదీ లేదు.” (తిర్మిజి)

మహాప్రవక్త మహితోక్తి : ప్రళయదినాన మనిషితో అందరికన్నా ముందు జగడమాడేవారు అతని సంతానమే. వారు దేవునితో “దేవా! ఇతన్ని గురించి మా ఫిర్యాదు తీసుకో. ఇతను మమ్మల్ని అధర్మ సంపాదనతో పోషించాడు. మాకు విధిగా నేర్పవలసిన విషయాలు ఇతను మాకు నేర్ప లేదు. అందువల్ల మేము అజ్ఞానులుగా ఉండిపోయాము” అని అంటారు. (తిర్మిజి)

మూఢకాలంలో అరబ్బులు దారిద్ర్యభయాలతో నిర్దాక్షిణ్యంగా సజీవ సమాధి చేసేవారు. వారి పైశాచికచేష్టల్ని ఖుర్ఆన్ ఇలా ఖండించింది:

“అజ్ఞానాంధకారంలో పడి తమ సంతానాన్ని హతమార్చినవారు, దేవుడు ప్రసాదించిన ఆహారవస్తువుల్ని దేవుని మీద అబద్ధాలు మోపి నిషేధించుకున్నవారు ఘోరంగా నష్టపోతారు.” (ఖుర్ఆన్-6:140)

ఇలాంటి అజ్ఞానులు ప్రతియుగంలో దారిద్ర్యభయంతో తమ సంతానాన్ని చంపుతున్నారు. నేడు కుటుంబనియంత్రణ పేరుతో నాగరికులమని చెప్పుకునేవారు మానవజాతిని ప్రపంచంలోకే రానీయకుండా మాతృగర్భం లోనే మట్టుపెట్టున్నారు. దైవం ప్రసాదించిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని దుర్వినియోగపరుస్తూ భ్రూణహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. ఇది ఘోరమైన పాపం.

వైవాహిక జీవితం-33

ఖుర్ఆన్ లో ‘నిసా’ అధ్యాయంలోని 22, 23 సూక్తులలో వివాహ మాడకూడని స్త్రీల జాబితా ఉంది. వివాహనిషిద్ధ స్త్రీల జాబితాలో సొంత అక్కాచెల్లెళ్ళయిన స్త్రీల ప్రస్తావన కూడా ఉంది. పురుషుడు ఏకకాలంలో సొంత అక్కాచెల్లెళ్ళయిన ఇద్దరు స్త్రీలను భార్యలుగా కలిగి ఉండకూడదు. మొదట ఒకామెను చేసుకొని, ఆమెకు విడాకులిచ్చిన తరువాతనే లేదా ఆమె మరణించిన పక్షంలోనో ఆమె సోదరిని వివాహమాడవచ్చు. మనిషి అజ్ఞానంవల్ల ఇలా ఇద్దర్నీ ఏకకాలంలో చేసుకుంటే దేవుడు క్షమించే అవకాశం ఉందని ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. అయితే అది పొరపాటు, పాపం అని తెలిసిన తర్వాత వెంటనే ఆ ఇద్దరిలో ఒకామెను విడాకులిచ్చి వదిలేయాలి. అలాగే సోదరుని కుమార్తె-సోదరి కుమార్తె, మేనత్త-పిన్నమ్మ ఏక కాలంలో ఒక పురుషుని వివాహబంధంలో ఉండటం కూడా నిషిద్ధమే.

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “ఏ స్త్రీ కూడా తన పిన్ని లేక మేనత్తతో కలసి ఒకరి వివాహబంధంలో ఉండకూడదు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

“బహుదైవారాధకురాలైన స్త్రీలు (సత్యాన్ని) విశ్వసించనంత వరకు వారిని మీరు ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ వివాహమాడకండి. బహుదైవారాధకురాలైన స్త్రీ మీకు ఎంత నచ్చినా, ఆమెకంటే (సత్యాన్ని) విశ్వసించిన బానిసమహిళే ఎంతో మేలు. అలాగే బహుదైవారాధకురాలైన పురుషులు (సత్యాన్ని) విశ్వసించనంతవరకు వారితో మీ స్త్రీల వివాహం చేయకండి. బహుదైవారాధకుడైన పురుషుడు మీకు ఎంత నచ్చినా, అతనికంటే (సత్యాన్ని) విశ్వసించిన బానిస పురుషుడే ఎంతో శ్రేష్ఠుడు. బహుదైవారాధకులు మిమ్మల్ని నరకాగ్ని వైపు పిలుస్తారు. దేవుడు మిమ్మల్ని దయతో స్వర్గం వైపు, క్షమాభిక్ష వైపు పిలుస్తున్నాడు.” (ఖుర్ఆన్-2:221)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలిపారు: “ఇద్దరు భార్యలున్న పురుషుడు ఆ ఇద్దర్ని సమాన దృష్టితో చూడకుండా వారిలో ఒకరికి అన్యాయం చేస్తే అలాంటి మనిషి ప్రళయదినాన సగం దేహంతో లేచివస్తాడు.” (మియ్కాత్)

పొరుగువారి హక్కులు-34

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒకసారి మాట్లాడుతూ “దైవసాక్షి! అతను విశ్వాసి కాడు, దైవసాక్షి! అతను విశ్వాసి కాడు, దైవసాక్షి! అతను విశ్వాసి కాడు” అని అన్నారు (మూడుసార్లు). “ఎవరు దైవప్రవక్తా!” అని అడిగితే, “తన కుచేష్టలతో ఇరుగుపొరుగు వారికి మనశ్శాంతి లేకుండా చేస్తున్నవాడు” అని చెప్పారు ఆయన. (బుఖారి, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “తన పొరుగువాడు పస్తుండగా తాను కడుపునిండా తినేవాడు (నిజమైన) విశ్వాసి కాడు.” (మిష్కాత్)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : (దైవదూత) జిబ్రయీల్ పొరుగువాని (హక్కుల్ని) గురించి నాకు మాటిమాటికి ఎంతగా తాకిడు చేశారంటే, ఆమాట విని ఆయన నా ఆస్తిలో (కూడా) పొరుగువాణ్ణి వాటాదారుడిగా నిర్ణయిస్తారేమో ననిపించింది నాకు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

పై హదీసుల్ని బట్టి ఇరుగుపొరుగు వారిని బాధించడం, వారి హక్కులు నెరవేర్చక పోవడం ఎంత ఘోరమైన పాపమో తెలుస్తోంది.

సమైక్యతా సోదరభావాలు-35

“విశ్వాసులు పరస్పరం అన్నదమ్ములు.” (49:10); “వారు విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగా, అవిశ్వాసుల పట్ల కఠినంగా ప్రవర్తిస్తారు.” (ఖు-5:54)

మహాప్రవక్త (స) మహితోక్తి : “ఏ ముస్లిం కూడా తోటి (ముస్లిం) సోదరుని మీద కోపంతో మూడు రోజులకు మించి అతనితో మాట్లాడకుండా ఉండరాదు. మూడురోజులకు మించి మాట్లాడకుండా ఉన్న స్థితిలో చనిపోతే అతను నరకానికి వెళ్తాడు.” (అబూదావూద్)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “విశ్వాసులు పరస్పరం అభిమానించుకోవడంలో, కనికరించుకోవడంలో, ప్రేమావాత్సల్యాలతో మెలగడంలో ఒక దేహం లాంటివారు. దేహంలో ఒక అవయవానికి బాధకలిగినప్పుడు దేహమంతా బాధతో మూలుగుతుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “సోమ, గురు వారాల్లో స్వర్గద్వారాలు తెరువబడతాయి. ఆరోజు అల్లాహ్ దైవత్వంలో ఇతరులకు సాటి కల్పించని ప్రతిఒక్కరి పాపాలు మన్నించబడతాయి. కాని తనకూ తన (ముస్లిం) సోదరునికి మధ్య శత్రుత్వం ఉన్నవాడి పాపాలు మన్నించబడవు. వారి గురించి “వీరిద్దరూ తమ సంబంధాలు మెరుగుపరచుకునేదాకా గడువు ఇవ్వండి! వీరిద్దరూ తమ సంబంధాలు మెరుగుపరచుకునేదాకా గడువు ఇవ్వండి” అని చెప్పటం జరుగుతుంది. (ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “ఒక ముస్లిం తోటిముస్లింకు సోదరుడు. ఒక ముస్లిం తోటిముస్లింకు ద్రోహం చేయడు, అతనితో అబద్ధం చెప్పడు. అతణ్ణి నిస్సహాయుడిగా వదలిపెట్టడు. ఒక ముస్లిం ధన మాన ప్రాణాలు తోటి ముస్లింకు నిషేధించబడ్డాయి. దైవభీతి ఇక్కడ (మనసులో) ఉంటుంది. ఒకడు తన తోటిముస్లిం సోదరుణ్ణి అల్పుడిగా భావిస్తున్నాడంటే, ఆ భావన ఒక్కటే చాలు అతడు చెడ్డవాడని చెప్పడానికి.” (తిర్మిజీ)

“ఉపవాసం పాటిస్తున్న ఇద్దరు వ్యక్తులు (ఆ రోజు) జుహూర్, అస్ర నమాజులు చేశారు. వారి నమాజులు ముగిసిన తరువాత దైవప్రవక్త (స) వారిని ఉద్దేశించి, “వీరిద్దరు మళ్ళీ ఉజూ చేసి నమాజు చేయండి. మీ ఉపవాసాన్ని కూడా పూర్తిచేసి మరునాడు దాని ఖజా పాటించండి” అన్నారు. వారు “ఎందుకు?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) మీరు ఫలానా వ్యక్తిని అతని పరోక్షంలో నిందించారు” అని అన్నారు. (బైహఖి)

హజ్రత్ ఉసామా బిన్ షరీక్ (రజి) కథనం: “నేను దైవప్రవక్త (స)తో కలసి హజ్ చేయడానికి బయలుదేరాను. అప్పుడు ప్రజలు (హజ్ ఆచారాలు తెలుసుకోవడానికి) ఆయన సన్నిధికి వస్తుండేవారు. వారు వచ్చి ‘దైవప్రవక్తా! కాబాప్రదక్షిణ చేయకముందు నేను ‘సయీ’ చేశాను. లేదా (మొదట చేయవలసిన) పని తర్వాత చేశాను. లేదా (తర్వాత చేయవలసిన పని) మొదట్లో చేశాను’ అని అంటాడు. దైవప్రవక్త (స) ప్రతి మనిషికి ‘పర్వాలేదు. కాని దౌర్జన్యంగా ఒక ముస్లిం పరువుప్రతిష్ఠలకు

భంగం కలిగిస్తే మాత్రం నష్టమే. కనుక అలాంటి మనిషి నష్టపోయి హత మయ్యాడు (అని తెలుసుకోండి)’ అని చెప్పేవారు.” (అబూదావూద్)

“అవిశ్వాసులు ఒకరికొకరు సమర్థించుకొని సహకరించుకుంటున్నారు. మీరు (విశ్వాసులై ఉండి కూడా) పరస్పరం సహకరించుకోకపోతే లోకంలో అరాచకం ఏర్పడి పెద్ద అల్లకల్లోలం చెలరేగుతుంది.” (ఖుర్ఆన్-8:73)

ఈనాడు ముస్లిం సమాజం ఖుర్ఆన్ మౌలిక బోధనలు విస్మరించి అనైక్యతా, అంతర్విభేదాలతో సతమతమవుతోంది. ప్రతివర్గం ఎదుటి వర్గంపై విద్వేషం కక్కుతూ దుష్ప్రచారం సాగిస్తోంది. ముస్లింలు పైకి ఎంతో సమైక్యంగా ఉన్నట్లు కన్పిస్తున్నా అత్యల్పవిషయాల్లో అత్యధిక విభేదాలు కల్పించుకొని ఒకరిపైనొకరు బురద చల్లుకుంటున్నారు.

అత్యల్ప విషయాల్లో విభేదాలను గురించి హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజి) ఉల్లేఖనం వినండి: “నేనొక రోజు ఒకతను ఖుర్ఆన్ పఠిస్తున్న తీరును గమనించాను. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలాంటి తీరుతో పఠించడం నేనిదివరకు ఎన్నడూ వినలేదు. అంచేత నేనా వ్యక్తిని దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరకు పిలుచుకెళ్ళి విషయం చెప్పాను. కాని ఈమాట విన దైవప్రవక్తకు కోపం వచ్చినట్లు అనిపించింది నాకు. ఆయన మా ఇద్దర్ని ఉద్దేశించి “మీరిద్దరూ బాగానే పఠిస్తున్నారు. పరస్పరం విభేదించుకోకండి. (ఇలాంటి) విభేదాల వల్లనే మీకు పూర్వం గతజాతులు నాశనమయ్యాయి” అని అన్నారు.” (బుఖారి)

“విశ్వాసులు పరస్పరం అన్నదమ్ముల్లాంటివారు. కనుక మీ అన్నదమ్ముల మధ్య సత్సంబంధాలు నెలకొల్పండి. దేవునికి భయపడండి, మీరు కరుణించబడతారు.”(ఖుర్ఆన్-49:10)

ముస్లింలు ఓ సైద్ధాంతిక సమాజానికిచెందిన సభ్యులు. కనుక వారు ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా పరస్పరం సత్సంబంధాలు కలిగివుండాలని, వారి మధ్య సౌభ్రాతృత్వం నెలకొని ఉండాలని పైసూక్తి చెబుతోంది.

ధర్మప్రచారం, సమాజసంస్కరణ-36

“మీలో ఒక వర్గం (ప్రజల్ని) మంచి వైపునకు పిలిచేవారు, సత్కార్యాలు చేయమని ఆజ్ఞాపించేవారు, చెడుపనుల నుండి వారించేవారు తప్పకుండా ఉండాలి. అలాంటివారే సాఫల్యం చెందేవారు.” (ఖుర్ఆన్-3:104)

పై సూక్తిలో ముస్లిం జీవితలక్ష్యం ఏమిటో చెప్పబడింది. దీన్నిబట్టి ప్రతి ముస్లిం తన శక్తిసామర్థ్యాల మేరకు సమాజంలో చెడుగుల్ని అరికట్టా మంచినీ వ్యాపింపజేస్తూ ప్రజలను సంస్కరించడానికి కృషిచేయాలని అర్థ మవుతోంది. దైవప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు:

“దైవాజ్ఞలను ఉల్లంఘిస్తున్నవారిని, ఆ ఉల్లంఘనపై వారిని విమర్శించనివారిని ఇలా రెండస్థుల ఓడలోని ప్రయాణీకులతో పోల్చవచ్చు- చీటి వేయడం ద్వారా కొందరు పైఅంతస్థులో, కొందరు క్రింది అంతస్థులో కూర్చున్నారు. క్రింది అంతస్థువాళ్ళు బకెట్తో సముద్రంలోని నీళ్ళు తోడుకో వడానికి పైఅంతస్థుకు వెళ్తున్నప్పుడల్లా పైఅంతస్థువాళ్ళకు ఇబ్బంది కలిగేది. దాంతో వాళ్ళు క్రిందిఅంతస్థువాళ్ళను విసుక్కునే వాళ్ళు.

అప్పుడు క్రిందిఅంతస్థువాళ్ళు గొడ్డలి తీసుకొని ఓడ అడుగున ఉన్న పలకలను ఊడబెరకడం ప్రారంభించారు. పై అంతస్థువాళ్ళు (విస్తుబోయి) ‘ఇదేమిటి ఇలా చేస్తున్నారు?’ని అడిగారు. దానికి క్రింది అంతస్థువాళ్ళు ‘మాకు నీళ్ళు కావాలి. నీళ్ళ కోసం మేము మాటిమాటికి పైకి వస్తుంటే మీకు బాధ కలుగుతోంది కదా! అందుకని మేము ఓడ పలకలను ఊడబెరికి నీళ్ళు తీసుకోదలిచాము’ అని చెప్పారు.

పైఅంతస్థువాళ్ళు గనక క్రింది అంతస్థువాళ్ళను ఆ పని నుండి అడ్డు కుంటే వారిని కూడా కాపాడగలరు, తమను కూడా కాపాడుకుంటారు. అలా అడ్డుకోకపోతే వారిని ముంచుతారు, తామూ మునిగిపోతారు.” (బుఖారి)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “దేవుడు, ఒక ఊరిని ఆ ఊరిప్రజలతో సహా తల్లక్రిందులు చేయమని జిబ్రీల్ (అలై)ని ఆజ్ఞాపించాడు. జిబ్రీల్ (అలై) ఆ ఊరిని చూసివచ్చి ‘ప్రభూ! అక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా నీకు

అవిధేయత చూపని నీదాసుడు కూడా ఒకడున్నాడు కదా (నేనెలా ఆ ఊరిని శిక్షించను)?’ అని అన్నారు. ‘కాని నాధర్మం అగౌరవం, అపచారాలకు గురవుతుంటే అతని ముఖం ఏనాడూ (ఆగ్రహంతో) జేవురించ లేదు. కనుక ఇతరులతో పాటు అతణ్ణి కూడా కలిపి మొత్తం ఊరిని తల్లక్రిందులు చేసెయ్యి’ అని దేవుడు మళ్ళీ ఆదేశించాడు.” (మిష్యాత్)

సమాజమంతా భ్రష్టుపట్టి పోయినప్పుడు, దాన్ని సంస్కరించడానికి కృషి చేయకుండా వ్యక్తిగత సత్కార్యాల వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం లేదని ఈ హదీసు వివరిస్తోంది. అంతేకాదు, అలాంటి భ్రష్టుసమాజంపై విరుచుకు పడే దైవశిక్ష నుండి వ్యక్తిగత సత్కార్యాలతో తృప్తిపడే ముస్లింలు కూడా తప్పించుకోలేరని ఇది ప్రస్తుతం చేస్తోంది.

మహాప్రవక్త (స) మహితోక్తి : “నాప్రాణం ఏ శక్తిస్వరూపుని అధీనంలో ఉందో ఆ దేవుని సాక్షి! మీరు సత్కార్యాలు చేయమని ఆదేశించే, దుష్కార్యాల నుంచి వారించే పనైనా చేయాలి. లేదా దేవుడు మీపై శిక్షనైనా దించుతాడు. అప్పుడు మీరు ఎంత మొరపెట్టుకున్నా ఆయన మీ మొరలు ఆలకించడు.” (మిష్యాత్)

కాబట్టి ముస్లింలు సమాజంలోని చెడుల్ని చూస్తూ చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోవడానికి వీలేదు. దైవప్రవక్తలు ఏకదైవారాధన నినాదమిస్తూ మొట్టమొదట ప్రారంభించిన కార్యం ఇదే. సమాజాన్ని పట్టిపీడించే ముఖ్యమైన చెడులకు వ్యతిరేకంగా వారు ఉద్యమం లేవదీసి ఆ చెడుల్ని అవలంబించే, వ్యాపింపజేసే వారిని తీవ్రంగా విమర్శించేవారు.

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “మీరు వడ్డీముసుగుతో కూడిన వ్యాపారం చేయనారంభించినప్పుడు, ఎద్దుతోక పట్టుకొని సేద్యంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు, ధర్మసంస్థాపనా పని కోసం కష్టనష్టాలు సహిస్తూ ధన ప్రాణాలు త్యాగం చేయడానికి భయపడినప్పుడు దేవుడు మీపై అవమానం, బానిసత్వాలు రుద్దుతాడు. మీరు మీధర్మం వైపుకు మరలేదాకా అవి మీ నుండి ఎన్నటికీ తొలగిపోవు.” (ఇబ్నెఉమర్-అబూదావూద్)

సదాచరణలేని ఉపన్యాసకులు-37

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి : “నన్ను ఆకాశపర్యటన (మేరాఖ్) చేయించిన రాత్రి నేనొక చోట కొందరు మనుషుల పెదవుల్ని అగ్ని కత్తెరలతో కోస్తుండటం చూశాను. నేను వీరెవరని అడిగాను. దానికి హజ్రత్ జిబ్రీల్ (రహ్మాల్) సమాధానమిస్తూ ‘వీరు ఇహలోకంలో నీతి విషయాలు స్వయంగా ఆచరించకుండా వాటిని ప్రజలకు బోధిస్తూ ఉండే ఉపన్యాసకులు. వారు దైవగ్రంథం పఠిస్తున్నప్పటికీ దాని ప్రకారం ఆచరించేవారు కాదు” అని తెలియజేశారు.” (మిష్యాత్)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “ప్రళయదినాన ఒక మనిషిని తెచ్చి నరకంలో విసిరేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడతని పొట్టలోని పేగులు కాలి బయటికి వస్తాయి. ఆ స్థితిలో ఆ వ్యక్తి తిరగలి తీసుకొని తిరిగే గాడిదలా అటూఇటూ తిరుగుతుంటాడు. అది చూసి ఇతర నరకవాసులు అతని చుట్టూ గుమికూడి ‘ఏమైంది నీకు? నీవు మాకు నీతివిషయాలు బోధిస్తూ చెడు విషయాలు చేయవద్దని వారిస్తుండేవాడివి కదూ?’ అని అడుగుతారు. అతను ‘ఔను. నేను మీకు నీతివిషయాల బోధిస్తుండేవాణ్ణి. కాని నేను స్వయంగా వాటిని ఆచరించేవాణ్ణికాను. మీకు చెడువిషయాలను నుండి వారిస్తుండేవాణ్ణి. కాని నేను స్వయంగా వాటిని చేస్తుండేవాణ్ణి’ అని అంటాడు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

అన్యాయాధికారి-38

“ప్రళయదినాన నిర్ణీతశిక్షలో ఒక కొరడాదెబ్బ తగ్గించి శిక్షవిధించిన న్యాయాధికారిని ప్రవేశపెడ్తారు. “ఇలా ఎందుకు చేశావ”ని అడుగుతాడు (దేవుడు). దానికతను “మీ దాసులపై కనికరంతో ఇలా చేశాను”ంటాడు. “నీవు వారి విషయంలో నాకంటే ఎక్కువ దయామయుడవైపోయావా?” అంటాడు దేవుడు. తరువాత “ఇతణ్ణి తీసికెళ్ళి నరకంలో పడేయండ”ని ఆజ్ఞవుతుంది. నిర్ణీతశిక్ష కంటే ఒక కొరడాదెబ్బ ఎక్కువ శిక్ష విధించిన మరో న్యాయాధికారిని ప్రవేశపెడ్తారు. “నీవిలా ఎందుకు చేశావ?”ని అడుగుతాడు దేవుడు. దానికతను “ప్రజలు నీ అవిధేయతను మానుకుంటారని

ఇలా చేశాన”ంటాడు. “వారి విషయంలో నీవు నాకంటే ఎక్కువ తెలివి గలవాడవా?” అంటాడు దేవుడు. తర్వాత “ఇతడ్ని తీసికెళ్ళి నరకంలో పడేయండ”ని ఆజ్ఞావుతుంది. (తఫ్ఫీరే కబీర్)

హజ్రత్ ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) కథనం: ఒక ఇంట్లో లేక గదిలో ఇద్దరు స్త్రీలు మేజోళ్లు తయారుచేసే పనిచేస్తున్నారు. ఓరోజు వారిద్దరిలో ఒక స్త్రీ చేతిలో మేజోళ్లు కుట్టే సువ్వ దిగబడింది. ఆ స్థితిలో ఆమె బయటికి వచ్చి, తన చేతిలో దిగబడిన ఈ సువ్వను ఆ రెండవ స్త్రీ గుచ్చిందని చెప్పింది. ఈ వ్యవహారం అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) దగ్గరకు వచ్చింది. ఆయన దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనాన్ని తెలియజేస్తూ “కేవలం ప్రజల ఫిర్యాదుల్ని ఆధారంగా తీసుకొని వారికనుకూలంగా తీర్చిస్తే అనేకమంది ధన ప్రాణాలకు నష్టం వాటిల్లుతుంది” అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఆయన ప్రజలను సంబోధిస్తూ “ఆ స్త్రీకి దేవుణ్ణి గుర్తుచేయండి. ఆమెకు ఈ (ఖుర్ఆన్) సూక్తి విన్పించండి- ‘ఎవరు దేవునితో చేసిన ప్రమాణాలను అతిస్వల్ప మూల్యానికి అమ్ముకుంటారో వారికి పరలోకంలో ఎలాంటి (పుణ్యఫలం) భాగం లభించదు. ప్రళయదినాన అలాంటివారితో దేవుడు మాట్లాడడు. వారివైపు కన్నెత్తి కూడా చూడడు. వారిని పరిశుద్ధపరచడు. అంతేకాదు, వారి కోసం ఘోరమైన శిక్ష కాచుకొని ఉంటుంది. (3:77)” అని అన్నారు.

నైతిక వ్యవస్థ-39

మనిషి అన్నాక నీతి ఎంతో అవసరం. ఆ నీతే లేకపోతే మనిషి పశువుకన్నా నికృష్టుడవు తాడు. అందుకే మన తెలుగునాట “నీతి లేనివాడు కోతికంటే పాడు” అన్న సామెత పుట్టింది. ఈ సామెత ప్రాతిపదికపైనే నీతిశతకాలు కూడా వెలువడ్డాయి. ఇక ఇస్లాంలోని ప్రతి ఆదేశంలోనూ నీతి సౌరభమే మనం ఆఘాణిస్తాం. ఇస్లాంలోని విశ్వాసాలు, ఆరాధనలు, ఆదేశాలన్నీ మనిషిని నైతికంగా తీర్చిదిద్దడానికే నిర్దేశించబడ్డాయి. మనిషి మసీదులోనే కాదు, మార్కెట్లో, కార్యాలయంలో, కర్మాగారంలో, చట్టసభలో సైతం నీతిని వదలిపెట్టరాదని ఇస్లాం చెబుతోంది.

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “అత్యున్నత నైతిక ప్రమాణాల పరిపూర్తి కోసమే నన్ను పంపడం జరిగింది.” (ఇమామ్ మాలిక్-మువత్తా)

దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం: “దేవుని త్రాసులో మంచి నడవడిక కంటే బరువైన వస్తువు మరేదీ లేదు.” (అబూదావూద్, తిర్మిజి)

మహాప్రవక్త (స) మహితోక్తి : “ఏ విషయాలు ప్రజలను ఎక్కువగా స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాయో మీకు తెలుసా? అవి దైవభీతి, సత్ప్రవర్తన. ఏ విషయాలు ప్రజలను ఎక్కువగా నరకాగ్ని వైపు తీసికెళ్తాయో మీకు తెలుసా? అవి నోరు, మర్మావయవం.” (మిష్కాత్)

అబద్ధం-40

“అబద్ధాల కోరు, దుష్కర్ముడయిన ప్రతివాడికీ వినాశం (రాసిపెట్టి) ఉంది.” (ఖుర్ఆన్-45:7)

ఈనాటి ముస్లింలలో అనేకమంది అబద్ధాన్ని అలవోకగా చెప్పగలుగు తున్నారంటే, నేరంచేసి నరకశిక్ష సంపాదించుకోవడానికి కూడా ఎంతో సాహసం కావాలి మరి! కొందరు చిన్నచిన్న స్వార్థప్రయోజనాల కోసం సైతం చీటికిమాటికి అబద్ధాలాడుతారు.

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “నీవు అసత్యమైన ఒక విషయాన్ని నీ సోదరునికి నిజమని నమ్మేటట్లు చెప్పడం మహా విశ్వాసఘాతుకం.” (అబూదావూద్)

అబ్దుల్ హక్మ్ బిన్ అబూబకర్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓరోజు మమ్మల్ని ఉద్దేశించి “నేను మీకు అన్నిటికంటే ఘోరమైన పాపాలను గురించి తెలియజేయనా?” అని అడిగారు. ఈమాట ఆయన మూడుసార్లు అన్నారు. దానికి మేము “తప్పకుండా తెలియజేయండి దైవప్రవక్తా!” అన్నాం. అప్పుడాయన “దేవునికి ఇతరుల్ని సాటి కల్పించడం, తల్లిదండ్రుల మాట వినకపోవడం” అని చెప్పారు. ఆ తరువాత ఆయన (గోడకు) ఆసుకొని కూర్చున్నవారల్లా ఒక్కసారిగా లేచి నిటారుగా కూర్చొని “జాగ్రత్త! అబద్ధమాడటం” అన్నారు. ఇలా ఆయన మాటిమాటికి చెబుతూ

పోయారు. చివరికి మేము మనసులో “అయ్యో! ఈయానీ మాటలు ఇకచాలిస్తే బాగుండు” అనుకున్నాం. (బుఖారి, ముస్లిం)

వాగ్దానం, ఒప్పందం, ప్రమాణం-41

“ఒప్పందం నెరవేర్చండి. (వాగ్దానం)ఒప్పందం గురించి మీరు తప్పక (దేవునిముందు) సమాధానం చెప్పుకోవలసిఉంటుంది.” (ఖురాన్-17:34)

దైవప్రవక్త (స) “(అసత్య) ప్రమాణం ద్వారా ఒక ముస్లిం హక్కు కాజేసే వాడికి దేవుడు స్వర్గాన్ని నిషేధించి, నరకాన్ని తప్పనిసరి చేస్తాడు” అని చెప్పారు. అది విని ఒకతను “అది మామూలు వస్తువైనా (అంతటి శిక్ష పడుతుందా) దైవప్రవక్తా?” అనడిగాడు. అందుకాయన, “అది ‘పీలూ’ చెట్టు కొమ్మయినా సరే” అన్నారు. (ముస్లిం)

దురభిమానం-42

మనిషి హృదయంలో జాతి, తెగ, దేశం, ప్రాంతం, భాషా దురభిమానాలు గనక గూడుకట్టుకోవడం ప్రారంభిస్తే అవి ఓ పట్టాన అతడ్ని వదలవు. క్రమంగా అవి తీవ్రమైన ప్రతీకారం రూపుదాల్చి చివరికి హింసాదౌర్జన్యాలకు దారితీస్తాయి. దురభిమానాలు మనిషికి పరలోకంలో తీవ్రమైన యాతనలు తెచ్చిపెడతాయి. దైవప్రవక్త (స) ప్రవచించిన ఈ హితోక్తులు చూడండి:

“ఒకవ్యక్తి దుర్మార్గుడని తెలిసి కూడా ఎవరైనా అతడ్ని సమర్థిస్తే అలాంటివాడు ఇస్లాం నుండి బయటికి వెళ్ళిపోయినట్టే.” (మిష్కాత్)

“అధర్మం, అక్రమ పనులలో తన తెగ (కులం, జాతి, వర్గం)వారికి సహకరించేవాడు బావిలో పడిపోతున్న ఒంటె తోక పట్టుకొని ఆ ఒంటెతో పాటు తానూ బావిలో పడిపోయే వ్యక్తి లాంటివాడు.” (అబూదావూద్)

“(జాతీయ, ప్రాంతీయ లేక భాషా) దురభిమానం వైపు పిలిచేవాడు మనలోని వాడుకాడు. దురభిమానంతో యుద్ధంచేసేవాడు కూడా మనలోని వాడు కాడు. దురభిమానంతో రగిలిపోయే స్థితిలో చనిపోయేవాడు కూడా మనలోనివాడు కాడు.” (అబూదావూద్)

హజ్రత్ అబూఫసీలా (రజి) కథనం: “మేము మా (జాతి)వారిని అభిమానించడం దురభిమానం అవుతుందా?” అని నేను దైవప్రవక్త (స)ను అడిగాను. దానికాయన “కాదు, ఇది దురభిమానం కాదు. దౌర్జన్య కార్యకలాపాలలో మనిషి తన (కులం, తెగ, జాతి) వారికి సహాయపడటమే దురభిమానం కిందికి వస్తుంది” అనిఅన్నారు. (మిష్కాత్)

చాడీలు, రంధ్రాన్వేషణ-43

“నిందించే, హేళన చేసే, చాడీలు చెప్పే ప్రతివాడికీ వినాశం (రాసిపెట్టి) ఉంది.” (ఖుర్ఆన్-104:1)

ప్రవక్త (స) హితోక్తి: “చాడీలు చెప్పేవాడు స్వర్గానికి పోలేడు.” (బుఖారీ)

హజ్రత్ ఇబ్నెఅబ్బాస్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (స) రెండు సమాధుల దగ్గర్నుంచి వెళ్తూ ఇలా అన్నారు: “ఈ రెండు సమాధుల్లో ఉన్నవారికి యాతన ఇవ్వబడుతోంది. వీరికీ యాతన ఏదో పెద్ద కారణంతో ఇవ్వబడటం లేదు! (ఆ తర్వాత అన్నారు) “కాదు కాదు, అది పెద్ద విషయమే. వీరిలో ఒకడు చాడీలు చెబుతూ తిరుగుతుండేవాడు. మరొకడు మూత్రం పోసినప్పుడు ఒంటిమీద దాని తుంపరలు పడకుండా జాగ్రత్తపడేవాడు కాదు.” (బుఖారీ)

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ పర్యటన సందర్భంగా పరలోకంలో ఒకచోట కొందరు మనుషులు తమ వాడిఅయిన రాగిగోళ్ళతో తమ ముఖాలను, రొమ్ములను రక్కుకుంటూ ఉండటం చూశారు. అప్పుడాయన వీరెవరని అడిగారు. వీరు స్రజలను పరోక్షంగా నిందిస్తూ, వాళ్ళలో చెడుల్ని తీసి చూపిస్తూ వారి గౌరవప్రతిష్ఠలను దిగజార్చేవారని తెలిపారు జిబ్రీల్ (అలైహి).

నోరు మంచిది కాకపోతే?-44

నోరు మంచిదయితే ఊరు మంచిదవుతుందంటారు. నోరు ఎన్నెన్నో మంచి పనులు చేస్తుంది. మనిషి గౌరవమర్యాదల్ని పెంచి, సంఘంలో అతనికి మంచి స్థానం సమకూర్చి పెడుతుంది. అయితే అదుపుతప్పితే ఈనోరే మనిషికి ఇహపరాల్లో ఎన్నో ఆపదలు తెచ్చిపెడుతుంది. దేవుని దృష్టిలో నోటిదురుసు,

దుర్భాష, అశ్లీలం ఘోరమైన నేరాలు. వీటికి పరలోకంలో మనిషి నరకశిక్ష అనుభవించవలసి వస్తుంది.

దైవప్రవక్త హితోక్తి: “ప్రళయదినాన విశ్వాసి త్రాసులో ఉంచబడే బరువైన వస్తువు అతని సత్ప్రవర్తనే. అశ్లీలమాటలు పలికేవాడ్ని, దుర్భాష లాడేవాడ్ని దేవుడు అసహ్యించుకుంటాడు.” (తిర్మిజి)

ఒకతను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరకు వచ్చి “ఫలానా స్త్రీ ఎన్నో నఫిల్ నమాజులు చేస్తుంది. మరెన్నో నఫిల్ ఉపవాసాలు పాటిస్తుంది. (పెద్దఎత్తున) దానధర్మాలు కూడా చేస్తుంది. ఈ సత్కార్యాలలో ఆమె పేరుపొందింది. కాని ఆమె తరచుగా నోటితో పొరుగువారిని బాధిస్తుంది” అన్నాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “అయితే ఆమె నరకానికి పోతుంద”న్నారు. తిరిగి ఆ వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు: “దైవప్రవక్తా! ఫలానా స్త్రీ నఫిల్ ఉపవాసాలు చాలా అరుదుగా పాటిస్తుంది. నఫిల్ నమాజులు కూడా తక్కువగానే ఆచరిస్తుంది. అప్పుడప్పుడు కొన్ని జున్నుగడ్డల్ని దానం చేస్తుందని ప్రతీతి. అయితే ఆమె తన నోటితో పొరుగువారిని బాధించదని జనం చెప్పుకుంటారు.” దైవప్రవక్త ఈమాట విని “ఆమె స్వర్గవాసి అవుతుంద”ని చెప్పారు. (మిష్కాత్)

దైవప్రవక్త (స) హితోక్తి: “తన రెండు దవడల మధ్య ఉన్నదాన్ని గురించి, రెండు కాళ్ళ మధ్య ఉన్నదాన్ని గురించి నాకు హామీ ఇచ్చే మనిషికి నేను స్వర్గం గురించి హామీ ఇస్తాను.” (బుఖారీ, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “దాసుడు అనాలోచితంగా ఒక మాట అంటాడు. అది మంచా లేక చెడా అని ఆలోచించడు. కాని దాని మూలంగానే అతను తూర్పు పడమరల మధ్య ఉండే దూరం కన్నా ఎక్కువ దూరం నరకం వైపు పడిపోతాడు.” (బుఖారీ, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (స) తన మేరాజ్ పర్యటనలో ఒకచోట దైవదూతలు కొందరు మనుషుల నాలుకలు, పెదవులను కత్తిరిస్తూండటం చూశారు. జిబ్రీల్ (అలై) వాళ్ళను గురించి చెబుతూ “వీళ్ళు విశ్వంఖలంగా ప్రసంగిస్తూ అల్లర్లు, అలజడులు సృష్టించే బాధ్యతారహితులైన ఉపన్యాసకులు” అన్నారు.

మరొకచోట ఓ చట్టుబండలో పగులు ఏర్పడి, అందులో నుంచి బాగా బలిసిన ఒక అంబోతుఎద్దు బయటికి వచ్చింది. తర్వాత అది మళ్ళీ ఆ నెర్రలోకి పోవడానికి ప్రయత్నించింది. కాని ఎంత ప్రయత్నిస్తున్నా ఆ చిన్న రంధ్రంలో దూరలేక పోతోంది. హజ్రత్ జిబ్రీల్ ఆ ఎద్దును గురించి చెబుతూ “ ఒకతను బాధ్యతారహితంగా సమస్యలు, సంక్షోభాలకు కారణమయ్యే ఒకమాట చెప్పి, తరువాత పశ్చాత్తాపంతో దాన్ని దూరం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాని అతని ప్రయత్నాలేవీ ఫలించవు. ఈ ఎద్దు అలాంటి బాపతుకు చెందినదే” అని అన్నారు.

వేరొకచోట దైవప్రవక్త (స) కొందరు తమకు కావాల్సిన మాంసాన్ని తమ దేహాల నుండి కోసుకొని తింటూవుండటం చూశారు. వారు ఇతరుల్ని ఎగతాళి, ఎకసక్కం చేసేవారని జిబ్రీల్ (అలై) తెలిపారు.

పేరుప్రతిష్ఠల కోసం ప్రాకులాడేవారు-45

ముస్లింలు ఏ సత్కార్యం చేసినా దైవప్రసన్నత ఆశిస్తూ చిత్తశుద్ధితో చేయాలి. లోకులుమెప్పు కోసం చేయకూడదు. లోకులమెప్పు కోసం చేసే సత్కార్యాలన్నీ పరలోకంలో నిష్ప్రయోజనం అవుతాయి.

దైవప్రవక్త (స) ఓసారి “దుఃఖపు నుయ్యి కీడు నుండి దేవుని శరణు వేడుకోండి” అన్నారు. అనుచరులు ఈమాట విని “దుఃఖపు నుయ్యి అంటే ఏమిటి దైవప్రవక్తా!” అనడిగారు. దానికి ఆయన “నరకంలో అదొక పెద్ద గొయ్యి. దాని కీడు నుండి స్వయంగా నరకం రోజుకు నాలుగొందల సార్లు దేవుని శరణుకోరుతుంది” అని చెప్పారు. అనుచరులు “ఆ గొయ్యిలోకి ఎవరు పోతార”ని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “లోకులమెప్పు కోసం సత్కర్మలు ఆచరించే దైవభక్తులు పోతారు” అని చెప్పారు. (తిర్మిజి)

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఈ విధంగా తెలియజేశారు :

“ప్రళయదినాన మొట్టమొదట విచారణ కోసం ప్రవేశపెట్టబడేవారిలో ఒకతను అమరగతుడని చెప్పబడేవాడు ఉంటాడు. ఆరోజు దేవుడు అతనికి

తాను చేసిన మేళ్ళను గుర్తుచేస్తాడు. ప్రపంచంలో దేవుడు తనకు చేసిన ఆ భాగ్యాలను అతను జ్ఞాపకం చేసుకొని ఒప్పుకుంటాడు. తరువాత దేవుడు అతణ్ణి 'నువ్వీ భాగ్యాలను ఏ విధంగా వినియోగించావు?' అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికా వ్యక్తి 'నేను మీ ప్రసన్నత కోసం యుద్ధం చేశాను. చివరికి ఆ మార్గంలో అమరగతుణ్ణయ్యాను' అంటాడు.

దేవుడు ఈమాట విని 'నువ్వు అబద్ధమాడుతున్నావు. నువ్వు (నాకోసం కాదు.) లోకులమెప్పు కోసం పోరాడావు. జనం నిన్ను వీరుడు ధీరుడని చెప్పుకుంటారని యుద్ధం చేశావు. నీకా పేరుప్రతిష్ఠలు ప్రపంచంలో లభించాయి' అని అంటాడు. తరువాత 'ఇతణ్ణి బోర్లాపడేసి ఈడ్చుకెళ్ళి నరకంలో పడేయండి' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అలాగే జరుగుతుంది.

మొట్టమొదట విచారణ కోసం ప్రవేశపెట్టబడేవారిలో మరొకతను పండితుడనబడే వాడుంటాడు. అతను ధర్మజ్ఞానం స్వయంగా నేర్చుకోవడమే గాకుండా ఇతరులకు కూడా నేర్పాడు. ఖుర్ఆన్ కూడా అధ్యయనం చేశాడు. అతణ్ణి దైవవ్యాయస్థానంలో ప్రవేశపెట్టారు. దేవుడు అతనికి తాను చేసిన మేళ్ళను గుర్తుచేస్తాడు. ప్రపంచంలో దేవుడు తనకు చేసిన ఆ భాగ్యాలను అతను జ్ఞాపకం చేసుకొని ఒప్పుకుంటాడు.

తర్వాత దేవుడు అతణ్ణి 'నువ్వీ భాగ్యాలను ఏవిధంగా వినియోగించావని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికతను 'నేను మీ ప్రసన్నత కోసం ధర్మజ్ఞానం ఆర్జించాను. దాన్ని ఇతరులకు కూడా నేర్పాను. మీ ప్రసన్నత కోసం ఖుర్ఆన్ చదివాను' అని సమాధానం ఇస్తాడు.

విశ్వప్రభువు ఈమాట విని 'నువ్వు అబద్ధమాడుతున్నావు. నువ్వు (నాప్రసన్నత కోసంకాదు,) లోకులమెప్పు కోసం ధర్మజ్ఞానం ఆర్జించావు. జనం నిన్ను గొప్ప పండితుడని పొగడాలని విద్య నేర్చుకున్నావు. నువ్వు కోరుకున్న ఆ కీర్తి ప్రపంచంలో నీకు లభించింది. (ఇక ఇక్కడేమీ లేదు నీకు.)' అని అంటాడు. తరువాత 'వీణ్ణి బోర్లా పడేసి ఈడ్చుకెళ్ళి నరకంలో పడేయండి' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అలాగే జరుగుతుంది.

మొట్టమొదట విచారించబడేవారిలో వేరొకడు ధనికుడు. దేవుడు అతనికి అపార సిరిసంపదలు ప్రసాదించాడు. అనేక సంపదలు అనుగ్రహించాడు. ప్రళయ దినాన అతణ్ణి ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. దేవుడు అతనికి తాను చేసిన మేళ్ళను గుర్తుచేస్తాడు. ప్రపంచంలో దేవుడు చేసిన భాగ్యాల్ని జ్ఞాపకంచేసుకొని అతను ఒప్పుకుంటాడు.

తరువాత దేవుడు అతణ్ణి 'నువ్వీ భాగ్యాలను ఏ విధంగా వినియోగించావు?' అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికా ధనికుడు 'నేను మీ ప్రసన్నత కోసం ప్రతి సత్కార్యంలోనూ నా ధనం వెచ్చించాను. మీకిష్టమైన ఏ సత్కార్యాన్నీ డబ్బు ఖర్చుపెట్టకుండా వదలేదు' అని అంటాడు.

విశ్వప్రభువు ఈమాట విని 'నువ్వు అబద్ధమాడుతున్నావు. నువ్వు (నా ప్రసన్నత కోసం కాదు,) లోకుల మెప్పు కోసం డబ్బు ఖర్చుపెట్టావు. జనం నిన్ను గొప్ప దానశీలుడని పొగడాలని ఖర్చుపెట్టావు. నువ్వు కోరుకున్న ఆ పేరు ప్రపంచంలో నీకు లభించింది. (ఇక ఇక్కడేమీ లేదు నీకు.)' అని అంటాడు. ఆ తరువాత 'వీణ్ణి బోర్లా పడేసి ఈడ్చుకెళ్ళి నరకంలో పడేయండి' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అలాగే జరుగుతుంది." (ముస్లిం షరీఫ్)

